

INFORMACJA KWARTALNA
O SYTUACJI MAKROEKONOMICZNEJ
I STANIE FINANSÓW PUBLICZNYCH

CZERWIEC 2009

MINISTERSTWO FINANSÓW
Departament Polityki Finansowej, Analiz i Statystyki
Departament Budżetu Państwa
Departament Długu Publicznego

Niniejszy materiał został opracowany wyłącznie w celach informacyjnych i nie może być traktowany jako oferta lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji. Informacje zawarte w materiale pochodzą z dostępnych, wiarygodnych źródeł, jednak Ministerstwo Finansów nie może zagwarantować ich dokładności i pełności. Ministerstwo Finansów nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym materiale. Niniejszy materiał może być wykorzystywany do opracowań własnych pod warunkiem powołania się na źródło.

Mając na uwadze zasadę jawności i przejrzystości finansów publicznych publikujemy *Informację kwartalną o sytuacji makroekonomicznej i stanie finansów publicznych*.

Podstawowym celem niniejszej *Informacji* jest zaprezentowanie dostępnych informacji na temat sektora finansów publicznych:

- według obowiązującego w Unii Europejskiej standardu ESA'95 (dane kwartalne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według standardu Międzynarodowego Funduszu Walutowego GFSM2001 (dane miesięczne obejmujące szczebel centralny, dane roczne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według przepisów krajowych (dane miesięczne o budżecie państwa).

Publikacja służy także informowaniu czytelników o wypełnieniu przez Polskę kryteriów konwergencji.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE FINANSÓW PUBLICZNYCH

Dotyczące wykonania 2008 r.:

- **wynik** sektora instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 wyniósł - **49,6 mld zł**
- **wynik** sektora finansów publicznych wg metodologii krajowej wyniósł - **20,0 mld zł**
- **wynik budżetu państwa** wyniósł wg - **24,3 mld zł**
- **dług Skarbu Państwa na koniec grudnia** wyniósł **569,9 mld zł**
- **państwowy dług publiczny na koniec grudnia** wyniósł **597,8 mld zł**

Dotyczące okresu I-III 2009 r.:

- **dług Skarbu Państwa na koniec** wyniósł marca **601,1 mld zł**

SPIS TREŚCI

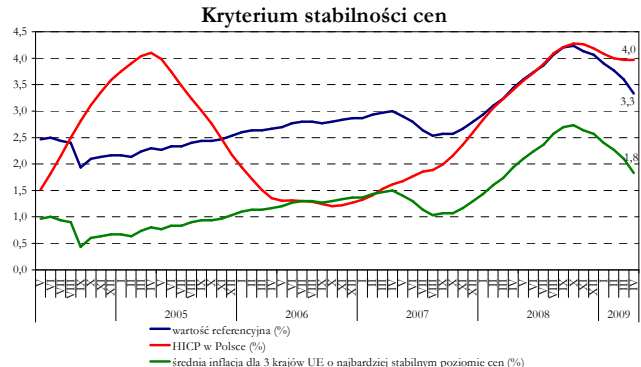
Kryteria konwergencji.....	5
1. Sytuacja makroekonomiczna w I kwartale 2009 r.....	6
2. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 w IV kwartale 2008 r.....	9
3. Szczegel centralny wg GFSM2001 w okresie I-III 2009 r.	10
4. Budżet państwa.....	11
4.1. Dochody budżetu państwa w okresie I-III 2009 r.....	11
4.2. Wydatki budżetu państwa w okresie I-III 2009 r.....	12
4.3. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie w okresie I-III 2009 r.	13
4.4. Szacunkowe wykonanie budżetu państwa w okresie I - V 2009 r.....	14
5. Dług.....	15
5.1. Dług publiczny 2008 r.....	15
5.2. Dług Skarbu Państwa na koniec III 2009 r.....	16
Aneks statystyczny	17

Kryteria konwergencji

Kryterium stabilności cen

Przewiduje, że średnia roczna stopa inflacji w danym państwie odnotowana w ciągu jednego roku nie może przekroczyć o więcej niż 1,5 pkt. proc. średniego wskaźnika inflacji z 3 krajów UE o najbardziej stabilnych cenach. Przy ocenie spełniania kryterium inflacyjnego bierze się pod uwagę średni poziom rocznych zharmonizowanych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (HICP) z ostatnich 12 miesięcy.

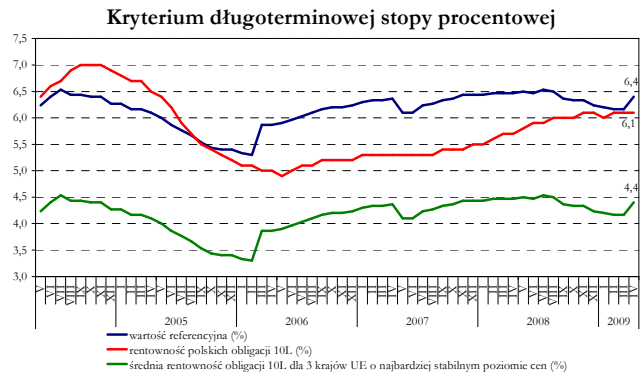
Spełnienie wg stanu na maj 2009 r.: nie

Kryterium długoterminowej stopy procentowej

Stanowi, że długoterminowa stopa procentowa nie może być wyższa o więcej niż 2 pkt. proc. od średniej z analogicznych stóp procentowych w trzech krajach UE o najbardziej stabilnych cenach. Oceny konwergencji długookresowej nominalnej stopy procentowej dokonuje się w oparciu o rentowność długoterminowych obligacji skarbowych lub porównywalnych papierów wartościowych, o zbliżonym do dziesięcioletniego terminie wykupu, których rynek jest wystarczająco płynny. Pod uwagę brany jest okres roku poprzedzającego moment dokonywania oceny wypełnienia kryterium.

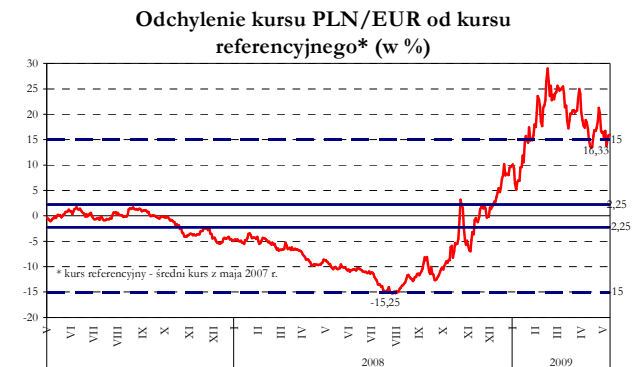
Spełnienie wg stanu na maj 2009 r.: tak

Kryterium kursu walutowego

Stanowi, że przez okres co najmniej 2 lat wahania kursu waluty krajowej muszą mieścić się w normalnym przedziale wahań wokół kursu centralnego, wyznaczonym przez Europejski Mechanizm Kursowy ERM II. Kurs waluty krajowej nie może w tym okresie podlegać silnym napięciom, a także nie może być dewaluowany w stosunku do żadnej waluty państw UE na własny wniosek państwa pretendującego do członkostwa w strefie euro.

Spełnienie wg stanu na maj 2009 r.: nie, w związku z faktem, że złoty nie został jeszcze objęty mechanizmem ERM II.

Kryterium fiskalne

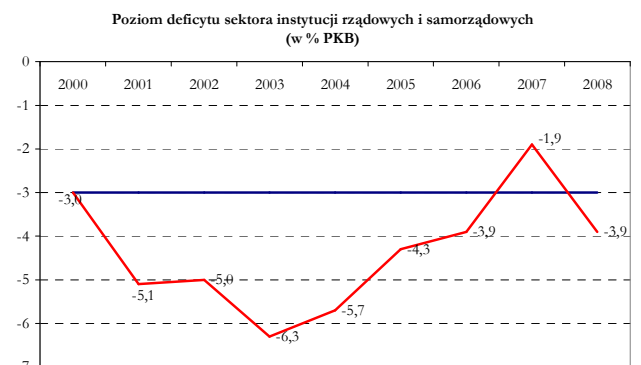
Poziom deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych

Stanowi, że poziom deficytu nie może przekroczyć 3% PKB, chyba że deficyt spada w sposób ciągły i nieprzerwany do wymaganego poziomu albo przekroczenie powyższej granicy jest nieznaczne i ma charakter wyjątkowy i krótkotrwały.

Poziom długi sektora instytucji rządowych i samorządowych

Stanowi, że wielkość zadłużenia publicznego nie może przekraczać 60% PKB, chyba że stosunek ten maleje w wystarczającym stopniu i zbliża się w zadowalającym tempie do powyższego wskaźnika.

Spełnienie wg stanu na 2008 r.: nie, ze względu na poziom deficytu. 13 maja 2009 r. Komisja Europejska przygotowała raport w trybie art. 104(3) w sprawie wszczęcia procedury nadmiernego deficytu (EDP, excessive deficit procedure) wobec Polski. W maju 2009 r. nadmierny deficyt miało 10 innych krajów Unii Europejskiej, z czego 6 ma wyznaczony harmonogram jego redukcji.

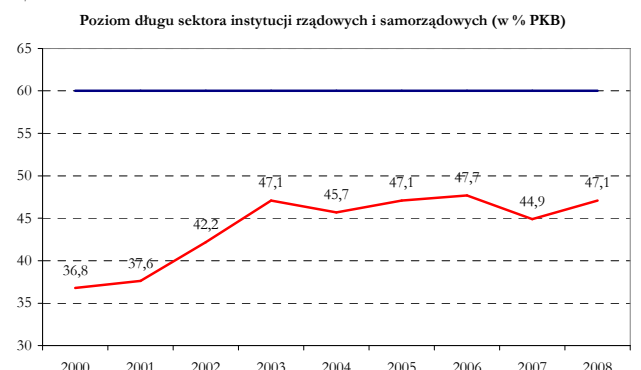

Kryterium zgodności legislacji

Dotyczy zgodności ustawodawstwa krajowego z zapisami Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) i Europejskiego Banku Centralnego (ECB), w szczególności w zakresie:

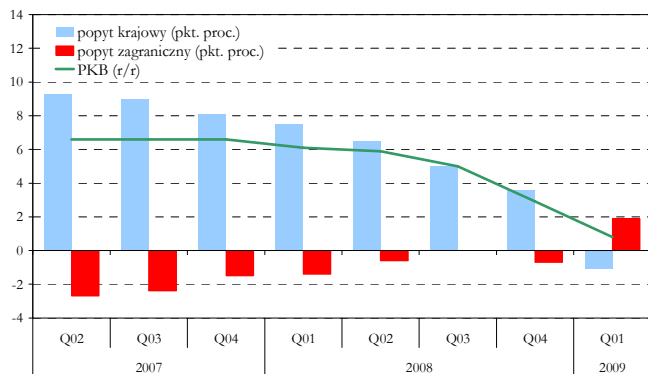
- niezależności instytucjonalnej, finansowej i personalnej banku centralnego,
- spójności celów banku centralnego z celami sformułowanymi w art. 105(1) TWE i art. 2 statutu ESBC i EBC,
- zgodności prawa krajowego, w tym regulacji dotyczących banku centralnego z TWE i statutem ESBC.

Spełnienie wg stanu na maj 2009 r.: nie (zapewnienie pełnej zgodności będzie możliwe dopiero z chwilą wejścia Polski do strefy euro).

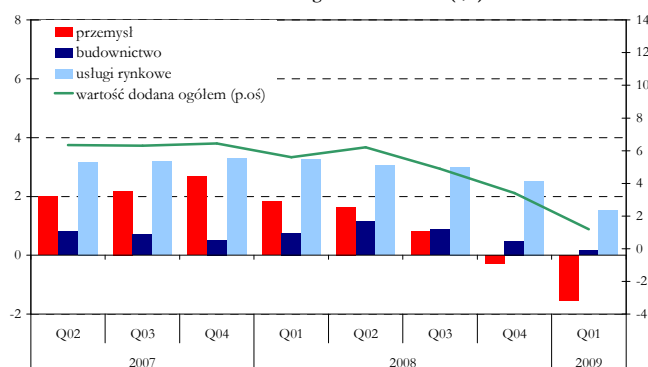

1. Sytuacja makroekonomiczna w I kwartale 2009 r.

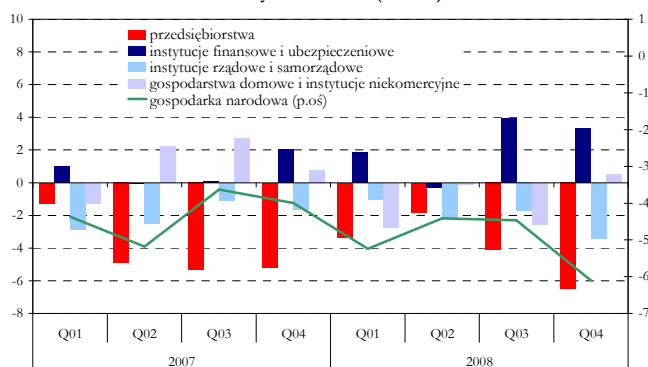
Kontrybucja we wzrost PKB

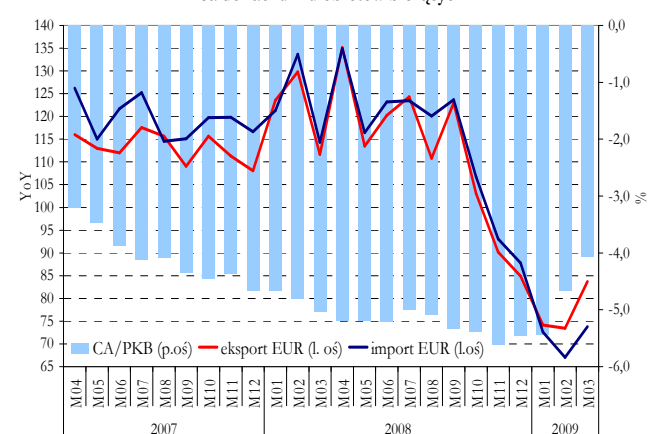
Wartość dodana - główne składowe (r/r)

Wierzytelności netto (% PKB)

Saldo rachunku obrotów bieżących

PKB

Zgodnie z danymi GUS, PKB w I kw. br. wzrósł realnie o 0,8% r/r, co po oczyszczeniu z wpływu czynników sezonowych dało 0,4% wzrostu kw/kw. Na tle gospodarek pozostałych państw regionu wynik należy uznać za bardzo dobry. Wzrost PKB generowany był głównie przez spożycie (indywidualne i publiczne) oraz, co warto podkreślić, inwestycje. Dodatni wkład we wzrost tej ostatniej kategorii był wprawdzie niewielki (0,2 pkt. proc.), jednak większość analityków spodziewało się ujemnej kontrybucji. Ten relatywnie dobry wynik inwestycji związany był z wyraźnym przyspieszeniem aktywności inwestycyjnej sektora instytucji rządowych i samorządowych. Eksport i import w I kw. zanotowały dwucyfrowe spadki realne, jednak z uwagi na głębszy spadek importu kontrybucja eksportu netto we wzrost PKB była dodatnia (1,9 pkt. proc.). Wysoką ujemną kontrybucję miała natomiast kategoria „zmiana zapasów”.

Wartość dodana brutto

Realny wzrost wartości dodanej brutto w I kw. 2009 r. wyniósł 1,2% r/r. Dane oczyszczone z wpływu czynników sezonowych wskazują, że gospodarka jako całość nie znajduje się jeszcze w recesji. Jedynym sektorem, który już od trzech kwartałów notuje spadki kw/kw jest przemysł. Słaba kondycja przemysłu związana jest z tym, że sektor ten, z uwagi na duży udział wymiany międzynarodowej, jest najbardziej wrażliwy na zmiany koniunktury na świecie. Dane GUS pokazały też, że w I kw. br. odnotowano ujemny wkład we wzrost PKB ze strony kategorii „podatki minus dotacje” (minus 0,3 pkt. proc.). Jest to drugi ujemny wkład tej kategorii w historii publikacji danych kwartalnych (poprzedni ujemny wkład zanotowano w II kw. 2001 r., kiedy wyniósł on minus 0,1 pkt. proc.).

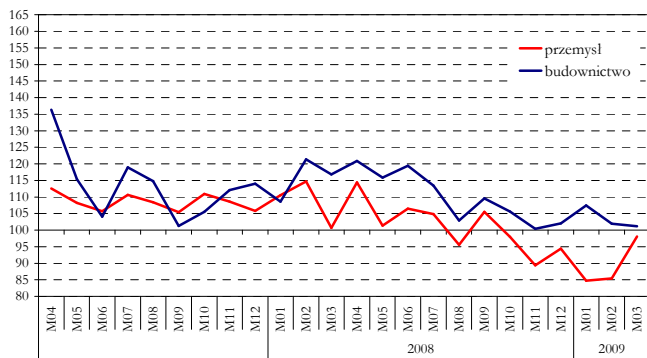
Wierzytelności netto wg sektorów instytucjonalnych

W IV kw. ub. r. ujemna relacja wierzytelności netto gospodarki polskiej do PKB uległa istotnemu pogłębieniu w porównaniu z poprzednimi kwartałami. Z rachunków narodowych wynika, że w IV kw. 2008 r. relacja ta wyniosła -6,1% wobec -5,2%, -4,4% i -4,5% odpowiednio w I, II i III kwartale ub. r. W IV kwartale 2008 r. pożyczkodawcą netto (oprócz zagranicy) były dwa sektory krajowe: (1) sektor instytucji finansowych i (2) gospodarstw domowych, który przez trzy poprzednie kwartały był dłużnikiem netto. Wierzytelności netto sektora instytucji finansowych w IV kw. wyniosły 3,3% PKB, a sektora gospodarstw domowych: 0,5% PKB. W IV kw. ub. r. zwiększyło się zadłużenie netto sektora instytucji rządowych i samorządowych (do -3,4% wobec -1,7% w III kw.) oraz sektora przedsiębiorstw (do -6,5% wobec -4,1% w III kw.).

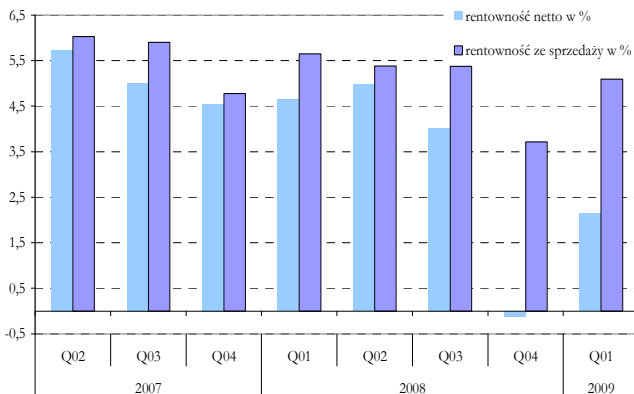
Zmniejszenie się nierównowagi zewnętrznej w I kw. 2009 r.

W I kw. 2009 r. w porównaniu do ostatnich miesięcy ub. r. nastąpiło wyraźne zmniejszenie się nierównowagi zewnętrznej, która wyniosła jedynie -79 mln EUR (w lutym i marcu wystąpiły nadwyżki na rachunku bieżącym), wobec powyżej 4,7 mld EUR w analogicznym okresie 2008 r. Obniżenie się deficytu rachunku bieżącego było związane z poprawą wszystkich jego sald, ale największy wpływ na powyższy proces miała redukcja ujemnego salda obrotów towarowych. Spadkowi eksportu (o ok. 23% r/r), wynikającemu ze zmniejszenia się popytu zewnętrznego, towarzyszył bowiem głębszy spadek importu (o ok. 29% r/r). Rachunek finansowy w okresie I-III br. odnotował nadwyżkę w wysokości 3,7 mld EUR (głównie efekt wycofywania aktywów rezydentów w kategorii pozostałe inwestycje), w tym napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich wyniósł ok. 1,9 mld EUR.

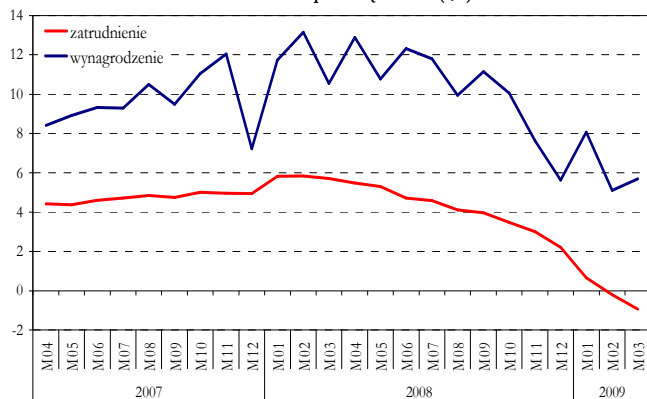
Dynamika produkcji przemysłowej i budowlanej (r/r)

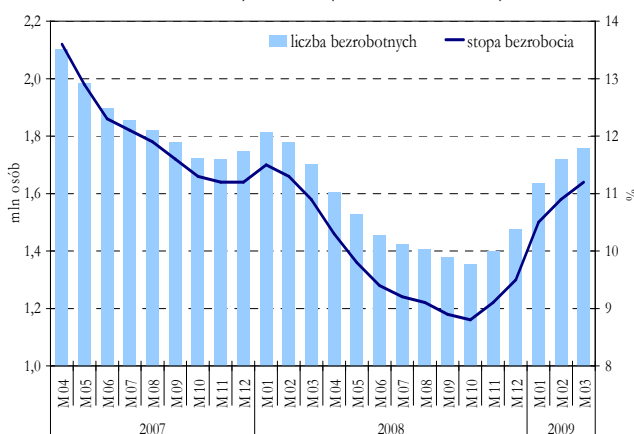
Sytuacja finansowa przedsiębiorstw

Tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (r/r)

Bezrobocie rejestrowane (stan na koniec okresu)

Spadek produkcji przemysłowej.

W I kw. 2009 r. produkcja przemysłowa spadła o 10% r/r. Wyrównana sezonowo produkcja obniżyła się w I kw. br. w porównaniu z IV kw. 2008 r. o 2,1%. Słabnący popyt zewnętrzny największych odbiorców polskiego eksportu przyczynia się w dużym stopniu do pogorszenia wyników polskiego przemysłu. Produkcja budowlano-montażowa spadła w okresie styczeń-kwiecień o 0,2% r/r. Liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia na budowę obniżyła się w tym okresie o 19,1% r/r, a liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto spadła o 35%. Dane te wskazują na stopniowe wygasanie mającego miejsce w ostatnich latach boomu budowlanego.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Postępujące spowolnienie gospodarcze w Polsce negatywnie wpływa na sytuację finansową przedsiębiorstw niefinansowych. W I kw. 2009 r. ich wyniki finansowe i podstawowe wskaźniki ekonomiczne uległy pogorszeniu w porównaniu z I kw. 2008 r. W pierwszych trzech miesiącach br. wzrost przychodów z całokształtu działalności oraz przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (odpowiednio 3,4% i 2,0%) był niższy od wzrostu analogicznych kosztów (odpowiednio 6,6% i 2,6%). Na pogorszenie się wyniku finansowego brutto wpłynęło głównie pogorszenie się wyniku na operacjach finansowych z -0,5 mld PLN w I kw. ub. r. do -10,2 mld PLN w I kw. br. Należy jednak zwrócić uwagę, iż mimo pogorszenia wyników finansowych przedsiębiorstw w ujęciu rocznym, uległy one poprawie w porównaniu do IV kw. ub. r.

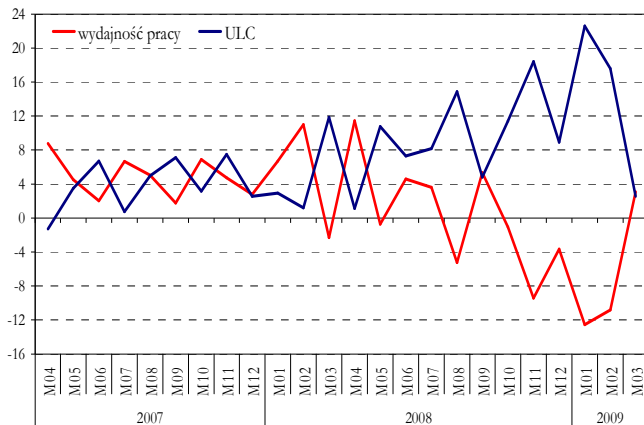
Pierwsze roczne spadki zatrudnienia w przedsiębiorstwach

Początek 2009 r. to kontynuacja negatywnych tendencji obserwowanych pod koniec 2008 r. W lutym – po raz pierwszy od listopada 2004 r. – odnotowano roczny spadek zatrudnienia w przedsiębiorstwach (o 0,2%), który w marcu jeszcze się pogłębił (do 0,9%). W obliczu spadających zamówień eksportowych i niepewności odnośnie do popytu wewnętrznego, przedsiębiorcy ograniczają zatrudnienie. I kwartał przyniósł spadek zatrudnienia o 65 tys. osób (1,2% kw/kw), w skali roku utrzymał się jeszcze niewielki, wzrost (o 0,1%). Pogarszające się perspektywy na rynku pracy, mają wpływ na spadek presji na wzrost płac. W marcu 2009 r. roczne tempo wzrostu przeciętnej płacy nominalnej wyniosło 5,7%, tj. prawie dwukrotnie mniej niż rok wcześniej. Skala zmian tempa wzrostu wynagrodzeń w I kw. br. (wzrost o 6,3% r/r) była już mniejsza niż w IV kw. ub.r. (wzrost o 7,2% r/r). Jest to wynikiem m. in. przesunięcia wypłat części wynagrodzeń z ub. r. na początek 2009 r. z powodu korzystnych dla pracowników zmian w ustawie o PIT.

Gwałtowny wzrost bezrobocia w I kwartale br.

Mniejszy popyt na pracę prowadzi do silnego wzrostu bezrobocia. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec marca br. wyniosła 1,76 mln osób i była o 285 tys. (19,3%) wyższa niż na koniec ub.r. W tym samym okresie stopa bezrobocia wzrosła z 9,5% do 11,2% (przed rokiem spadek o 0,3 pkt. proc.). Wzrost bezrobocia w I kw. br. tylko częściowo wynikał ze spadku popytu na pracę (liczby pracujących). W rzeczywistości prawie 2/3 wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych jest efektem wzrostu aktywności zawodowej. Biorąc pod uwagę zwiększony odpływ na wcześniejsze emerytury (m. in. z powodu wysokiej kwoty bazowej) i obecną sytuację gospodarczą (niekorzystną z punktu widzenia szans na pracę), wzrost aktywności zawodowej jest najprawdopodobniej związany z reemigracją. W statystykach GUS czasowa emigracja nie powoduje korekty liczby ludności, a Polacy powracający z zagranicy „statystycznie” powiększają liczbę aktywnych zawodowo (będąc za granicą w statystykach GUS ujmowani byli jako bierni zawodowo).

Tempo wzrostu wydajności pracy i ULC w przemyśle (r/r)

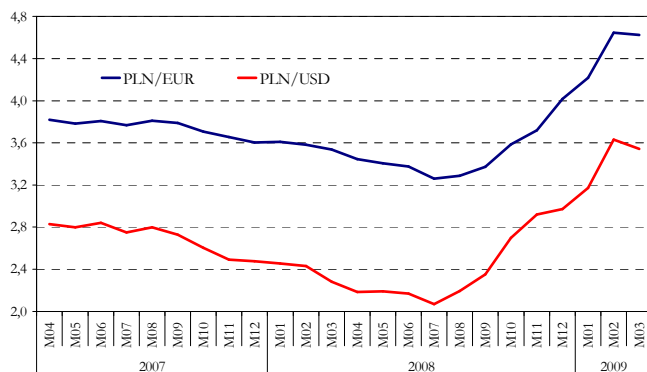

Dwucyfrowy wzrost jednostkowych kosztów pracy w przemyśle

W styczniu i lutym 2009 r., podobnie jak w IV kw. 2008 r., mieliśmy do czynienia z bardzo wysokimi – ponad 10% spadkami wydajności pracy w przemyśle. W marcu br. – w warunkach mniejszego już obniżenia produkcji przemysłowej – wydajność pracy wzrosła o 3,1% r/r. Po uwzględnieniu czynników sezonowych, wydajność pracy w przemyśle spadła w marcu br. o ok. 6,2% r/r.

Odnotowane w I kw. br. stosunkowo głębokie redukcje zatrudnienia w przemyśle (spadek o 3,8% r/r) przy znacznym ograniczeniu produkcji przemysłowej (o 10,0% r/r) przelożyły się na roczny spadek wydajności pracy o 6,5%. Uwzględniając wzrost przeciętnego wynagrodzenia w przemyśle, w I kw. br. nastąpił bardzo wysoki, dwucyfrowy wzrost jednostkowych kosztów pracy (ULC) o 13,1%.

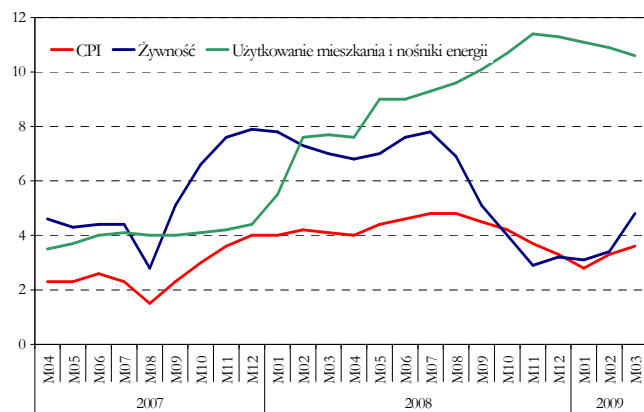
Średni w miesiącu kurs złotego

Dalsze osłabienie złotego

W I kw. 2009 r. miała miejsce dalsza deprecjacja polskiej waluty. Złoty osłabił się w tym okresie wobec euro o 12,7% (z poziomu 4,17 na koniec grudnia 2008 r. do 4,70 na koniec marca br.) i o 19,6% wobec dolara (z poziomu 2,96 na koniec grudnia do 3,54 na koniec marca). Przyczyny osłabienia złotego miały nadal charakter głównie globalny. Polska waluta traciła na skutek pogorszenia się nastrojów na światowych rynkach finansowych i znaczącego wzrostu awersji do ryzyka, nasilających się w miarę publikacji gorszych od oczekiwań danych makroekonomicznych w USA i strefie euro oraz kolejnych rewizji w dół prognoz wzrostu dla tych gospodarek. Wśród czynników krajowych, w kierunku osłabienia złotego oddziaływała w tym okresie kontynuacja cyklu łagodzenia polityki monetarnej przez Radę Polityki Pieniężnej.

Stopa zmian cen (r/r) w %

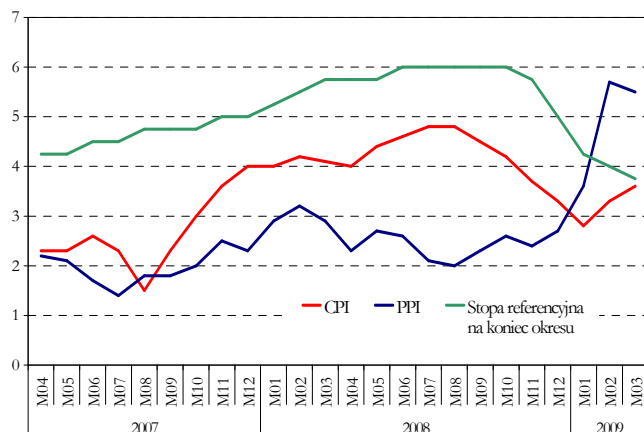

Powolny wzrost inflacji w I kwartale br., chociaż poniżej poziomu z roku ubiegłego

Dynamika cen konsumpcyjnych w I kwartale 2009 r. uległa dalszemu obniżeniu do 3,3% r/r (z 3,8% r/r w IV kwartale 2008 r.), chociaż w poszczególnych miesiącach wykazywała tendencję rosnącą: 2,8% w styczniu, 3,3% w lutym i 3,6% w marcu. Największy wpływ na ukształtowanie się inflacji w tym okresie miały podwyżki cen w grupie użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 10,9% - wpływ na CPI 2,1 pkt. proc.) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 3,8% - wpływ 0,9 pkt. proc.). Podwyżki te odpowiadały za ponad 90% wzrostu cen w I kwartale. Tendencja spadkowa występowała natomiast w przypadku cen odzieży i obuwia (o 7,5%) oraz transportu (o 6,8%).

Dynamika inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii wyniosła w marcu br. 2,5% r/r wobec 2,8% w grudniu ub.r.

Stopa zmian cen (r/r) oraz stopa referencyjna w %

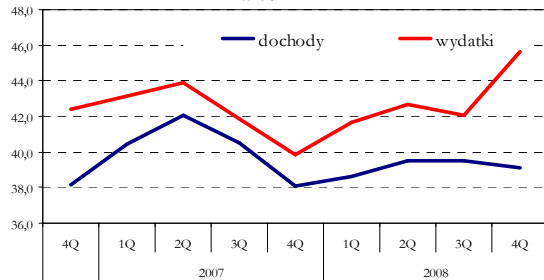
Kontynuacja łagodzenia polityki pieniężnej

Według danych GUS, dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu w I kwartale br. wzrosła do 5,0% r/r. Najbardziej wzrosły ceny w sekcji wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę (o 21,3%), głównie w wyniku wysokich podwyżek cen energii elektrycznej. Ceny przetwórstwa przemysłowego były w I kwartale br. o 2,6% wyższe niż przed rokiem.

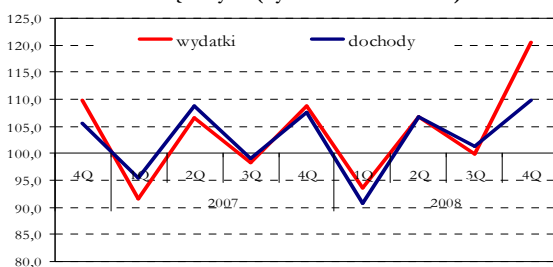
W I kw. 2009 r. RPP kontynuowała rozpoczęty pod koniec ub. r. cykl łagodzenia polityki monetarnej, redukując stopy procentowe NBP łącznie o 1,25 pkt. proc. W wyniku tych decyzji stopa referencyjna NBP spadła na koniec marca br. do najniższego w historii poziomu 3,75%. Główną przesłanką redukcji kosztu pieniądza w tym okresie były, sprzyjające obniżeniu presji inflacyjnej, kontynuacja spowolnienia gospodarczego (spadki produkcji przemysłowej) oraz pogarszająca się sytuacja na rynku pracy.

2. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 w IV kwartale 2008 r.

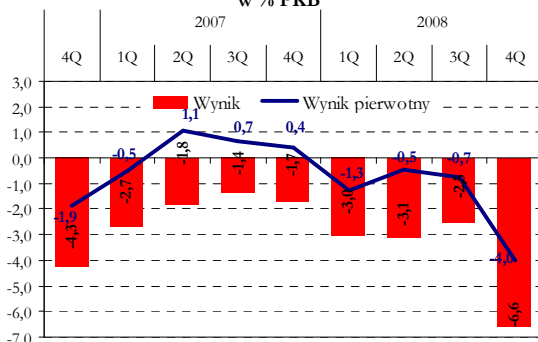
Dochody i wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych w % PKB

Dochody i wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych (dynamika nominalna)

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych w % PKB

Dochody

W IV kwartale 2008 r. udział dochodów ogółem wyniósł 39,1% PKB (w porównaniu do 38,1% PKB w IV kwartale 2007 r.).

Według danych GUS w IV kw. 2008 r. dochody ogółem wzrosły nominalnie o 7,6% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, o czym w głównej mierze zdecydował nominalny wzrost wpływów podatkowych o 7,9% oraz nominalny wzrost wpływów ze składek na ubezpieczenia społeczne o 9,5%. W pozostałych pozycjach dochodowych odnotowano niewielki nominalny wzrost o 1,8%.

Wydatki

W IV kwartale 2008 r. udział wydatków ogółem wyniósł 45,7% PKB (w porównaniu do 39,8% PKB w IV kwartale 2007 r.).

Wydatki ogółem w IV kwartale 2008 r. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrosły nominalnie aż o 20,3% w porównaniu ze wzrostem o zaledwie 4% w IV kwartale 2007 r. O tak wysokiej dynamice zdecydowało przede wszystkim wysokie tempo spożycia publicznego o 21,6% r/r, świadczeń socjalnych o 19,4% r/r oraz nakładów brutto na środki trwałe o 30,4% r/r.

Wynik

Sektor instytucji rządowych i samorządowych zanotował w IV kwartale 2008 r. wynik na poziomie -22,98 mld zł, tj. -6,6% PKB.

Sektor instytucji rządowych i samorządowych zakończył IV kwartał 2008 r. z deficytem pierwotnym w wysokości 13,9 mld zł, tj. -4,0% PKB.

W IV kwartale 2008 r. nastąpił znaczący wzrost deficytu w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wynikało to z bardzo wysokiej dynamiki wydatków, szczególnie wydatków socjalnych, wynagrodzeń, co przy relatywnie niskiej dynamice dochodów spowodowało znaczący wzrost deficytu w porównaniu do IV kwartału 2007 r.

Od początku 2008 r. wynik pierwotny ulegał pogorszeniu - podczas gdy w 2007 r. odnotowano nadwyżkę pierwotną - a w IV kwartale 2008 r. nastąpiło silne pogłębienie i spadek wyniku pierwotnego aż o 3,3 pkt. proc. w stosunku do poprzedniego okresu. Spadek ten wynikał przede wszystkim ze wzrostu kosztów obsługi długu. Z uwagi na obecną sytuację gospodarczą i finansową na rynku krajowym i międzynarodowym możliwe jest pogorszenie sytuacji fiskalnej w przyszłych kwartałach.

Kategorie ESA'95	IV 2007	IV 2008		IV 2007/ IV 2008
	mln zł	mln zł	struktura	
Dochody ogółem	126 659	136 343	100,0	107,6
Podatki	75 049	80 988	59,4	107,9
Składki na ubezpieczenia społeczne	36 706	40 183	29,5	109,5
Pozostałe	14 904	15 172	11,1	101,8
Wydatki ogółem	132 454	159 320	100,0	120,3
Wynagrodzenia	29 711	36 398	22,8	122,5
Zużycie pośrednie	16 636	19 239	12,1	115,6
Świadczenia socjalne	44 013	52 542	33,0	119,4
Odsutki	7 171	9 005	5,7	125,6
Dotacje	1 915	3 127	2,0	163,3
Nakłady brutto na środki trwałe	23 734	30 958	19,4	130,4
Pozostałe	9 274	8 051	5,1	86,8
Wynik	-5 795	-22 977	-	-
Spożycie	53 021	64 489	40,5	121,6

Nota metodologiczna

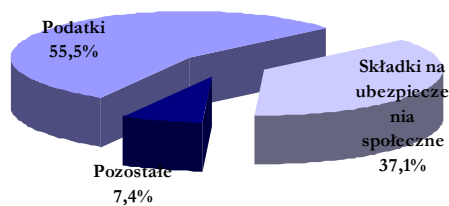
ESA'95 jest spójnym systemem statystycznym, który zawiera jednolite dla wszystkich państw członkowskich UE zasady rejestracji przepływów i stanów oraz wyznacza granice sektorów gospodarki, w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Wg metodologii ESA'95 wszystkie transakcje są prezentowane memorialowo (w momencie zaistnienia zdarzenia ekonomicznego). Jedynie memorialowe podatki i składki na ubezpieczenia społeczne są wykazywane w wysokości możliwej do ściągnięcia.

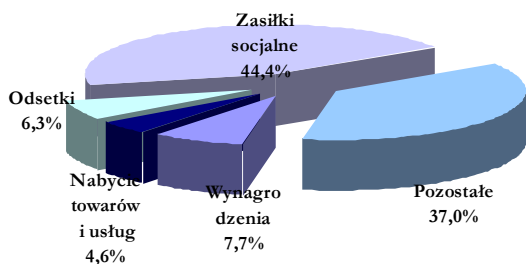
Więcej na: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,47631312,2373_58674363&_dad=portal&_schema=PORTAL

3. Szczebel centralny wg GFSM2001 w okresie I-III 2009 r.

Struktura wpływów pieniężnych z działalności operacyjnej w okresie I-III 2009 r.

Struktura płatności kasowych na działalność operacyjną w okresie I-III 2009 r.

Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej

Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej skonsolidowanego szczebla centralnego w okresie styczeń-marzec 2009 uległy zwiększeniu o 4,9 mld zł, tj. o 5,1% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Największy wzrost zanotowano we wpływach ze składek na ubezpieczenia społeczne (o 3,1 mld zł, tj. o 9,0%), głównie w FUS (o 1,7 mld zł) i NFZ (o 1,3 mld zł), co najprawdopodobniej wynikało ze wzrostu funduszu wynagrodzeń. Wzrosły też pozostałe wpływy (o 2,8 mld zł, tj. o 60,2%), głównie z powodu wyższych środków z UE. Spadły natomiast wpływy z podatków (o 1,0 mld zł, tj. o 1,7%), co było odzwierciedleniem osłabienia gospodarki związanego ze światowym kryzysem. Największy spadek dotyczył podatków od towarów i usług (o 2,6 mld zł) i podatku dochodowego od przedsiębiorstw (o 0,7 mld zł), podczas gdy podatek akcyzowy wzrósł o 2,0 mld zł).

Płatności kasowe na działalność operacyjną

Płatności kasowe na działalność operacyjną skonsolidowanego szczebla centralnego w I kw. 2009 r. uległy zwiększeniu w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 17,8 mld zł, tj. o 18,4%. Wzrosły wszystkie kategorie płatności. Największy wzrost odnotowano w zasiłkach socjalnych (o 7,5 mld zł, tj. o 17,4%) oraz w wydatkach pozostałych (o 5,3 mld zł, tj. o 14,3%). Zakup dóbr i usług zwiększył się o 2,6 mld zł, tj. o 96,3%, wynagrodzenia (łącznie ze składkami) o 1,2 mld zł, tj. o 16,1%, a odsetki o 1,2 mld zł, tj. o 19,2%.

Wysoki wzrost zasiłków socjalnych zanotowano w FUS (o 5,9 mld zł) i wynikał on głównie ze wzrostu przeciętnej wysokości świadczenia emerytalno-rentowego (o 139 zł) i wyższej liczby świadczeniobiorców (o 168 tys. osób). W mniejszym stopniu wzrosły świadczenia zdrowotne w NFZ (o 1,6 mld zł). Wydatki pozostałe wzrosły głównie z powodu znacznie wyższych dotacji udzielonych innym jednostkom sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Nabycie netto niefinansowych aktywów przewyższyło nabycie netto z analogicznego okresu roku ubiegłego o 1,9 mld zł, tj. o 104,2%.

Wynik

W wyniku znacznie wyższych płatności kasowych skonsolidowanego szczebla centralnego przeznaczonych na działalność operacyjną w porównaniu do wpływów z tej działalności w okresie styczeń-marzec 2009 wystąpił **niedobór środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej** w wysokości 12,8 mld zł w porównaniu do nieznacznej nadwyżki tych środków (81 mln zł) w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Dla skonsolidowanego szczebla centralnego I kw. 2009 r. zakończył się **deficytem** w wysokości 16,4 mld zł wobec deficytu w wysokości 1,7 mld zł w analogicznym okresie roku ubiegłego. Na wzrost deficytu o 14,7 mld zł wpłynął wyższy deficyt budżetu państwa (o 12,7 mld zł) oraz FUS (o 1,7 mld zł), a także pogorszenie wyniku NFZ (o 1,4 mld zł). Fundusz Pracy zanotował natomiast wyższą nadwyżkę (o 0,4 mld zł), a FER niższy deficyt (o 0,7 mld zł).

Kategorie GFSM2001	styczeń-marzec 2008 r.								styczeń-marzec 2009 r.							
	budżet państwa	FER	FUS	F. Pracy	NFZ	konsolidacja	podsektor centralny	budżet państwa	FER	FUS	F. Pracy	NFZ	konsolidacja	podsektor centralny		
1. Wpływy pieniężne	62 039	3 394	28 934	2 219	12 311	-12 216	96 681	62 327	4 107	33 596	2 849	14 477	-15 738	101 618		
podatki	57 351	0	0	0	0	0	57 351	56 355	0	0	0	0	0	56 355		
składki na ubezpieczenie społeczne	0	307	20 309	2 146	11 881	0	34 643	0	334	21 992	2 273	13 156	0	37 755		
pozostałe	4 688	3 087	8 625	73	430	-12 216	4 687	5 972	3 773	11 604	576	1 321	-15 738	7 508		
2. Płatności kasowe	61 778	4 132	30 704	978	11 224	-12 216	96 600	72 946	4 116	37 088	1 243	14 747	-15 738	114 402		
wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	7 489	0	0	0	70	0	7 559	8 694	0	0	0	82	0	8 776		
nabycie towarów i usług	2 567	0	40	31	37	0	2 675	4 863	0	332	37	20	0	5 252		
odsetki	6 062	0	0	0	0	0	6 062	7 228	0	0	0	0	0	7 228		
zasiłki socjalne	4 909	3 344	29 827	563	4 686	0	43 329	4 737	3 332	35 763	683	6 353	0	50 868		
pozostałe	40 751	788	837	384	6 431	-12 216	36 975	47 424	784	993	523	8 292	-15 738	42 278		
3. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej (1-2)	261	-738	-1 770	1 241	1 087	0	81	-10 619	-9	-3 492	1 606	-270	0	-12 784		
4. Nabycie netto niefinansowych aktywów	1 788	0	0	0	0	0	1 788	3 640	0	0	0	11	0	3 651		
5. Wynik (3-4)	-1 527	-738	-1 770	1 241	1 087	0	-1 707	-14 259	-9	-3 492	1 606	-281	0	-16 435		

Nota metodologiczna

Metodologia GFSM2001 została opracowana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy i obowiązuje od roku 2001. Według niej sektor instytucji rządowych i samorządowych składa się ze szczebli:

- centralnego (obejmującego budżet państwa, jednostki pozabudżetowe budżetu państwa, fundusze ubezpieczeń społecznych),
- lokalnego (obejmującego budżety jednostek samorządu terytorialnego, jednostki pozabudżetowe samorządu terytorialnego).

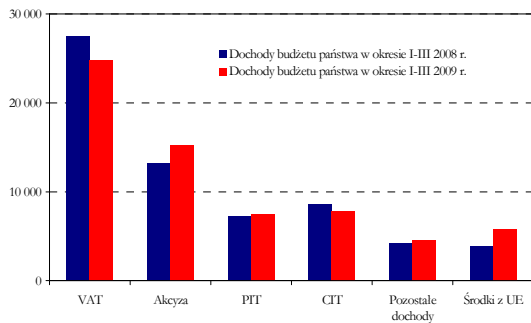
Dane miesięczne wykorzystywane do opracowania *Informacji* obejmują niepełny szczebel centralny (wydatki podmiotów objęte sprawozdawczością stanowią ponad 96% wydatków skonsolidowanego sektora centralnego) i prezentowane są w ujęciu kasowym po dokonaniu konsolidacji transferów wewnętrznych. Dane miesięczne nie sumują się na dane roczne.

Zgodnie z metodologią GFSM2001 **dane roczne** dla sektora instytucji rządowych i samorządowych prezentowane są w ujęciu memorialowym oraz po skonsolidowaniu transferów wewnętrznych, czyli dokonaniu konsolidacji wewnątrzszczeblowej i międzyszczeblowej.

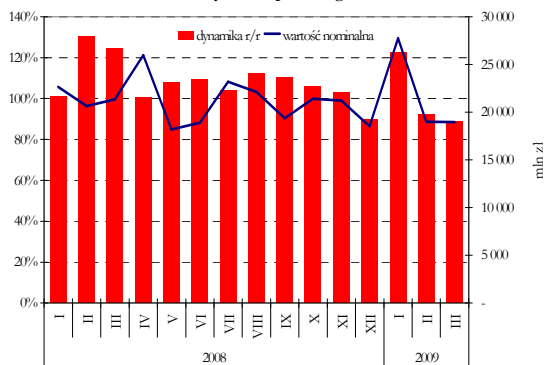
Więcej na: http://www.mf.gov.pl/_files_/sdds/dane_gfs/marzec_2008/metodologia_wersja_polska.doc

4. Budżet państwa

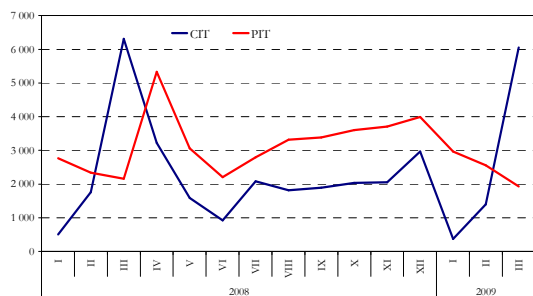
Dochody budżetu państwa w okresie I-III 2008 r. i I-III 2009 r.
w mln zł

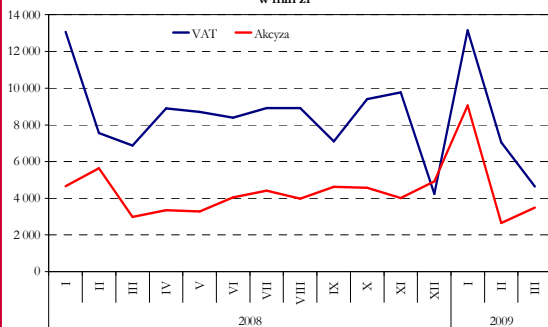
Dochody budżetu państwa ogółem

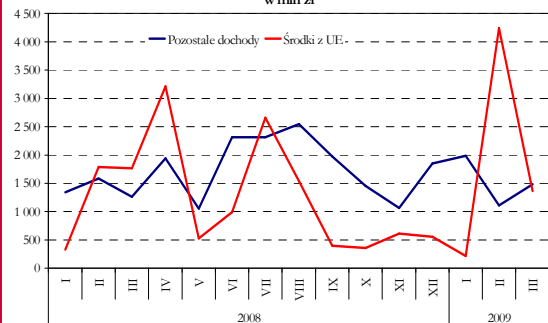
Dochody z podatku CIT i PIT
w mln zł

Dochody z podatku VAT i akcyzy
w mln zł

Pozostałe dochody i wpłaty z UE
w mln zł

4.1. Dochody budżetu państwa w okresie I-III 2009r.

Dochody budżetu państwa wyniosły 65.727 mln zł (21,7% planu) i były wyższe od wykonania dochodów w okresie I-III 2008 r. o 1,7% (o 1.067 mln zł). Niższe w porównaniu z I kw. 2008 r. odnotowano dochody z VAT i CIT.

Dochody z podatku CIT wyniosły 7.830 mln zł i były niższe od wykonania dochodów w analogicznym okresie 2008 r. o 8,7% (746 mln zł). Głównym czynnikiem odpowiedzialnym za spadek wpływów z CIT było spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego, które skutkowało pogorszeniem się kondycji przedsiębiorstw, a to z kolei bezpośrednio przełożyło się na niższe dochody budżetu państwa z tego tytułu. Należy zauważyć, że dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w okresie I-III 2009 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wyniosła 89,4%.

Dochody z podatku PIT wyniosły 7.466 mln zł i były wyższe od wykonania dochodów w analogicznym okresie 2008 r. o 2,8% (204 mln zł). Należy zaznaczyć, że w roku bieżącym obowiązuje nowa, korzystniejsza dla podatników, skala podatkowa. Fakt ten, jest obok sytuacji na rynku pracy jednym z ważniejszych czynników determinujących w 2009 r. dochody z PIT pobieranego na zasadach ogólnych. W okresie I-III br. wpływy z 19% podatku opłacanego przez osoby prowadzące działalność gospodarczą zostały zrealizowane na niższym poziomie niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Dochody z podatku VAT wyniosły 24.841 mln zł. Pogorszenie koniunktury gospodarczej przełożyło się na znaczne wyhamowanie dynamiki spożycia indywidualnego (spowolnienie dynamiki w I kw. 2009 r. do 103,3 r/r w porównaniu z 105,6 r/r zanotowanych w I kw. 2008 r.), które stanowi główną część bazy podatkowej podatku od towarów i usług. Wpływy z VAT w omawianym okresie stanowiły 90,4% uzyskanych w analogicznym okresie roku poprzedniego. Taka sytuacja była determinowana nie tylko przez czynniki makroekonomiczne, które bezpośrednio oddziaływały na bazę podatkową, ale również w dużej mierze przez efekty zmian systemowych wprowadzonych w końcu 2008 r. (skrócenie terminu zwrotów VAT ze 180 do 60 dni oraz umożliwienie rozliczenia podatku VAT należnego z tytułu importu na deklaracji podatkowej w przypadku niektórych procedur uproszczonych).

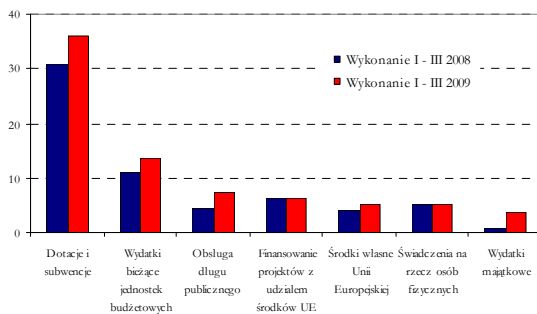
Dochody z podatku akcyzowego wyniosły 15.187 mln zł i były wyższe od wykonania dochodów w analogicznym okresie 2008 r. o 14,5% (1.921 mln zł). Stosunkowo wysokie dochody z podatku akcyzowego były wynikiem głównie bardzo wysokich wpłat podatku od wyrobów tytoniowych, które były konsekwencją zwiększonych dostaw papierosów na rynek przez producentów w końcu roku (przed podwyżką podatku od 1 stycznia 2009 r.). Termin płatności akcyzy od dostaw papierosów w grudniu ub. r. przypadł na styczeń br., w którym do budżetu państwa wpłynęło z tego tytułu blisko 6 mld zł, w porównaniu z 1,8 mld zł w roku ubiegłym.

Dochody ze środków z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi wyniosły 5.822 mln zł. W stosunku do wykonania w analogicznym okresie 2008 r. dochody były wyższe o 1.940 mln zł (50,0%).

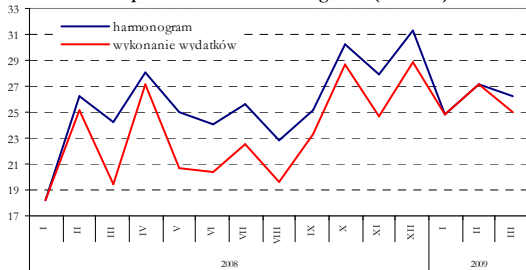
Pozostałe dochody w omawianym okresie wyniosły 4.580 mln zł, były wyższe od wykonania dochodów w I kw. 2008 r. o 9,2% (o 386 mln zł).

4.2. Wydatki budżetu państwa w okresie I-III 2009 r.

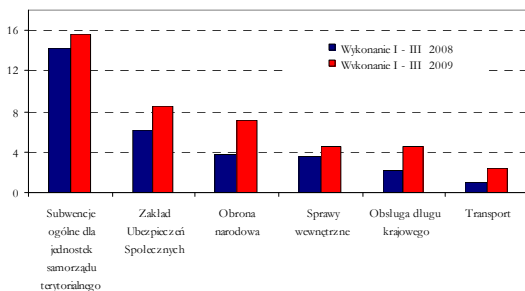
Wydatki budżetu państwa
w okresie I-III 2008 r. oraz w okresie I-III 2009 r. (w mld zł)

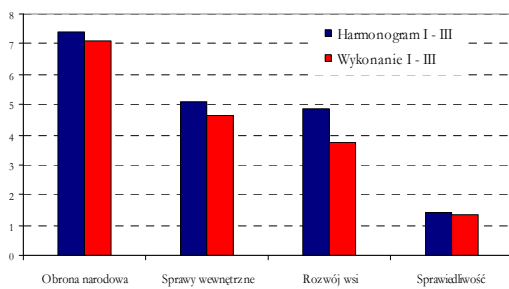
Wykonanie wydatków budżetu państwa
w porównaniu do harmonogramu (w mld zł)

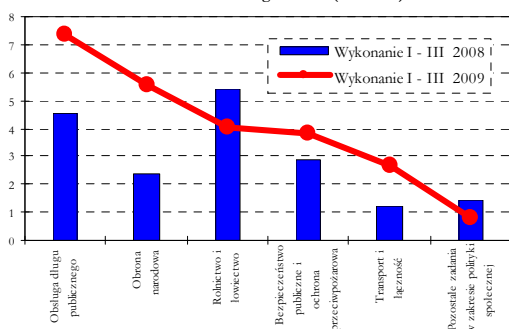
Wykonanie wydatków budżetu państwa w wybranych dysponentach w okresie I - III 2009 r. i w okresie I - III 2008 r. (w mld zł)

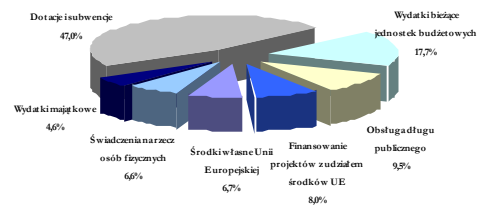
Wykonanie wydatków budżetu państwa w wybranych dysponentach na de harmonogramu (w mld zł)

Wydatki budżetu państwa w okresie I - III 2008 r. i I - III 2009 r. według działów (w mld zł)

Struktura wydatków budżetu państwa w okresie I-III 2009 r.

W okresie I-III 2009 r. wykonanie **wydatków budżetu państwa** wyniosło 76.946,7 mln zł i było wyższe od wykonania wydatków w I kw. 2008 r. o 22,4% (o 14.090,1 mln zł) co stanowi 24,0% w stosunku do wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2009 r. (321.221,1 mln zł).

Główną przyczyną wystąpienia w okresie I-III 2009 r. wyższych wydatków w stosunku do średniego wskaźnika u niektórych dysponentów są między innymi:

- W części 84 - Środki własne UE wykonanie wydatków wyniosło 41,6% planu co wiązało się ze skorzystaniem przez Komisję Europejską z prawa do zobowiązania Polski do przyspieszonego wnieśnienia składki członkowskiej (5/12), wynikającego z faktu zwiększonych potrzeb wydatkowych UE, związanych m.in. z terminarzem wypłacania dopłat bezpośrednich w rolnictwie.
- W części 82 - Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego wykonanie wydatków wyniosło 34,4% planu na co wpływ miało przekazanie (5/13) części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego oraz wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego, a także (u niektórych dysponentów) wcześniejsze przekazywanie wynagrodzeń „z góry”, emerytur i rent.
- Przekazanie dodatkowych środków w wysokości 3,5 mld zł na pokrycie zobowiązań, w tym 2,6 mld zł dla części 29 Obrona Narodowa.
- W części 33 - Rozwój wsi wykonanie wydatków wyniosło 36,1% planu, na co złożyła się specyfika realizacji dopłat obszarowych dla rolników w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, płatności bezpośrednie w ramach WPR są realizowane głównie w pierwszych 3 miesiącach 7 miesięcznego okresu płatności zaczynającego się 1 XII 2008 r. w części dotyczącej współfinansowania krajowego.
- W części 68 - Polska Agencja Atomistyki wykonanie wydatków wyniosło 68,2% planu - przekazanie składki członkowskiej do CERN - Europejskiego Ośrodka Badań Jądrowych (wykonanie rok do roku wzrosło o 50,4%).

Struktura wydatków budżetu państwa według grup ekonomicznych przedstawia się następująco:

W grupie **finansowanie projektów z udziałem środków UE** w okresie I-III 2009 r. wykonano wydatki w wysokości 6.164 mln zł (tj. 14,4% planu) i były one niższe o 2,3% (143 mln zł) niż w okresie I-III 2008 r. Powodem jest fakt, iż programy z nowej perspektywy na lata 2007-2013 są we wczesnej fazie realizacji, a środki na ich realizację są wydatkowane w pierwszej kolejności z wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego (2.105 mln zł za I-III 2009 r.).

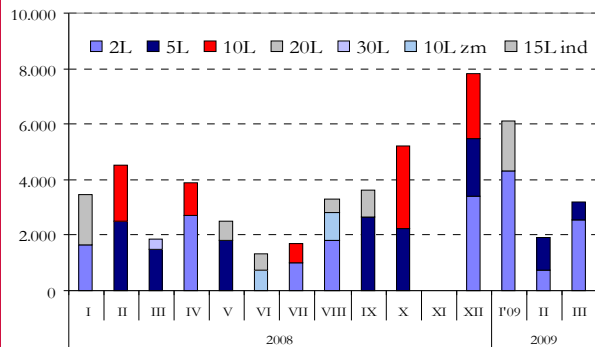
W grupie **środki własne UE** w okresie I-III 2009 r. wydatki wyniosły 5.142 mln zł (tj. 41,6% planu) i były wyższe o 22,6% (o 946 mln zł) niż w okresie I-III 2008 roku. Wyższe wykonanie wydatków w I kw. 2009 r. o 17,3% (5.332 mln zł) w grupie **dotacje i subwencje** w stosunku do I kwartału 2008 r. było obserwowane w obszarze dotacji do funduszy celowych (FUS więcej o 77,2 % (2.924 mln zł) i FER więcej o 22,8% (700 mln zł). W przypadku FER, wzrost spowodowany był przede wszystkim rozpoczęciem roku budżetowego 2009 niższą płynnością finansową niż roku 2008.

W okresie I-III 2009 r. w grupie **wydatków majątkowych** odnotowano niższą dynamikę w obszarze wydatków inwestycyjnych i wydatków na zakupy inwestycyjne, co wiąże się z tym iż, w I kw. 2009 roku były wydatkowane środki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2008, w związku z czym w tym okresie można było zaobserwować mniejsze zapotrzebowanie na środki na wydatki majątkowe, co z kolei przelożyło się na niższe wykonanie wydatków. Ponadto większość płatności inwestycyjnych jest realizowana w IV kw. roku, co jest ściśle związane z rozciągnięciem w czasie procedur związanych z zamówieniami publicznymi (przetargi, pozwolenia, decyzje administracyjne), jak również sezonem budowlanym. Pomimo to, w okresie I-III 2009 r. odnotowano wzrost wydatków o 2.787 mln zł w stosunku do analogicznego okresu 2008 r. głównie w obszarze wydatków inwestycyjnych jednostek budżetowych, a spowodowane było przede wszystkim przekazaniem dodatkowych środków na uregulowanie zobowiązań.

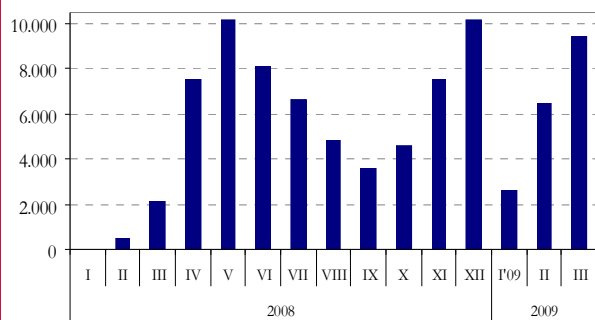
W grupie **obsługa długu publicznego** w okresie I-III 2009 r. zanotowano wyższe wykonanie wydatków o 60,1% (o 2.745 mln zł) w stosunku do analogicznego okresu roku 2008, czego powodem były wyższe koszty związane z obsługą zadłużenia zagranicznego (wzrost o 18,9% rok do roku) oraz wyższe koszty związane z obsługą długu krajowego (wzrost o 105,7% rok do roku) wynikające z harmonogramu płatności na 2009 rok oraz wyższego kursu walut w stosunku do złotego.

4.3. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie w okresie I-III 2009 r.

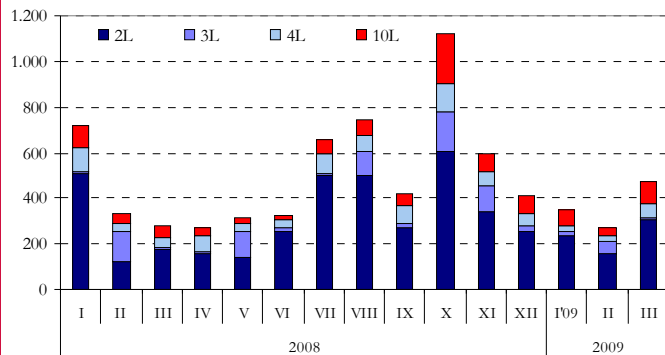
Sprzedaż obligacji na przetargach
Wartość nominalna, w mln zł

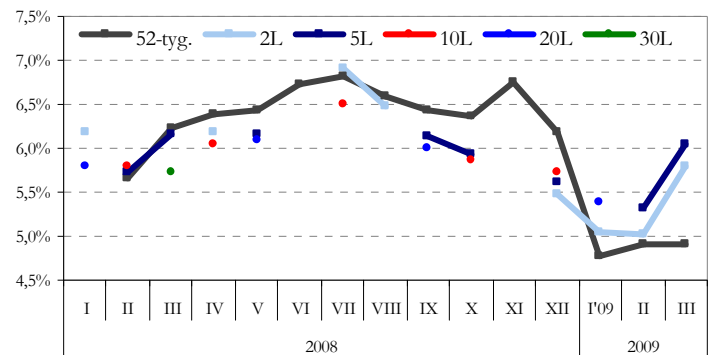
Sprzedaż bonów
Wartość nominalna, w mln zł

Sprzedaż obligacji detalicznych
Wartość nominalna, w mln zł

Rentowność skarbowych papierów wartościowych. Rynek pierwotny

		w mln zł	plan' 09	I-III' 09	I-III' 09/plan
POTRZEBY POŻYCZKOWE BRUTTO	POTRZEBY POŻYCZKOWE NETTO	1. Deficyt	-18,2	-11,2	61,7%
		2. Transfery do OFE	-22,3	-4,9	22,2%
		3. Prefinansowanie	-3,7	-1,6	42,5%
		4. Pozostałe	-0,2	1,4	
		5. Prywatyzacja netto	1,4	0,3	21,4%
	RAZEM	-43,0	-16,1	37,4%	
POTRZEBY POŻYCZKOWE BRUTTO	WYKUP DŁUGU	1. Krajowego	-93,2	-23,8	25,6%
		2. Zagranicznego	-13,7	-10,6	77,7%
RAZEM	-106,9	-34,5	32,3%		
POZOSTAŁE		-4,9		0,0%	
RAZEM		-154,8	-50,6	32,7%	
		w mln zł	plan' 09	I-III' 09	I-III' 09/plan
FINANSOWANIE BRUTTO	1. Krajowe		154,8	37,4	29,7%
	2. Zagraniczne			8,6	
	3. Zmiana stanu środków złotych		0,0	2,7	
	4. Zmiana stanu środków walutowych		0,0	1,9	
RAZEM			154,8	50,6	32,7%

w mln zł	III' 09
1. Złotowych	5,3
2. Walutowych	16,1
RAZEM	21,3

Stan środków na rachunkach będących w dyspozycji Ministra Finansów

Poziom środków znajdujących się na rachunkach będących w dyspozycji Ministra Finansów na koniec marca 2009 r. wyniósł 21,3 mld zł (środki złotowe: 5,3 mld zł, środki walutowe: 16,1 mld zł).

W I kw. 2009 r. budżet państwa zanotował deficyt w wysokości 11,2 mld zł (wobec nadwyżki 1,8 mld zł w 2008 r.). Poza deficytem do sfinansowania pozostawały następujące potrzeby pożyczkowe budżetu netto:

- środki do otwartych funduszy emerytalnych (4,9 mld zł),
- ujemne saldo prefinansowania (1,6 mld zł).

Zrealizowane wykupy długu wyniosły 34,5 mld zł i dotyczyły w większości: długu krajowego (wykup bonów skarbowych - 13,9 mld zł, obligacji hurtowych - 9,3 mld zł oraz obligacji detalicznych - 0,6 mld zł). Ponadto wykupiono obligacje zapadające w 2016 r. i 2018 r. o wartości 0,5 mld zł. Oznaczało to ukształtowanie się potrzeb pożyczkowych brutto w omawianym okresie (potrzeby netto oraz wykupy długu) na poziomie 50,6 mld zł.

Finansowanie potrzeb pożyczkowych brutto odbywało się w głównej mierze ze sprzedaży skarbowych papierów na rynku krajowym (37,4 mld zł) i pochodziło z emisji obligacji hurtowych na przetargach sprzedaży oraz na przetargach zamiany (łącznie 19,0 mld zł), bonów (17,8 mld zł) oraz obligacji detalicznych (1,1 mld zł). Na rynkach zagranicznych pozyskiwane środki pochodziły z emisji obligacji denominowanych w euro (1,0 mld EUR) oraz kredytów zaciąganych w międzynarodowych instytucjach finansowych (1,0 mld EUR).

Na początku I kwartału nastąpił spadek rentowności w wyniku dokonanych i oczekiwanych obniżek stóp procentowych (zarówno w Polsce, jak i na rynkach bazowych) będących reakcją na spowolnienie gospodarcze oraz słabnącą presję inflacyjną. Następnie okresowo nastąpił wzrost rentowności wywołany głównie deprecjacją złotego, oraz wzrostem awersji do ryzyka. Nastąpiło również zmniejszenie oczekiwań rynkowych na obniżki stóp procentowych przez RPP. Finansowanie odbywało się głównie w sektorze bankowym (9,5 mld zł), a także inwestorów zagranicznych (3,2 mld zł) oraz pozabankowym (2,0 mld zł).

4.4. Szacunkowe wykonanie budżetu państwa w okresie I-V 2009 r.

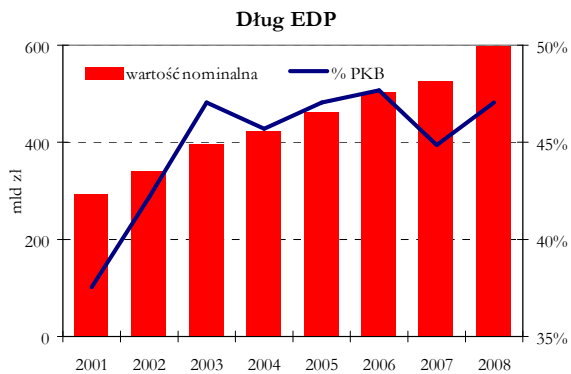
Wyszczególnienie	Wykonanie I-V 2008 r. (w mln zł)	% wykonania 2008 r. (w %%)	Plan po zmianach na 2009 r. (w mln zł)	Wykonanie I-V 2009 r. (w mln zł)	% wykonania 2009 r. (w %%)	I-V 2009 / I-V 2008 (w %%)
Dochody, w tym :	108 826,5	38,6	303 034,8	111 051,2	36,6	102,0
podatki pośrednie	65 518,8	39,7	178 064,0	62 716,4	35,2	95,7
podatek CIT	13 389,0	49,3	33 120,0	11 939,1	36,0	89,2
podatek PIT	15 649,1	43,3	40 250,0	14 865,5	36,9	95,0
środki z UE	7 622,3	21,6	33 601,5	13 874,9	41,3	182,0
Wydatki, w tym:	110 703,4	35,8	321 221,1	127 453,7	39,7	115,1
obsługa długu krajowego	7 427,8	33,9	26 560,9	11 136,6	41,9	149,9
obsługa zadłużenia zagranicznego	3 647,7	61,6	6 180,0	4 526,7	73,2	124,1
składka płacona do budżetu UE	5 763,8	47,7	12 373,8	7 114,5	57,5	123,4
dotacje dla FER	5 610,9	37,4	15 874,4	6 347,7	40,0	113,1
dotacje dla FUS	8 961,5	27,0	30 958,3	13 061,4	42,2	145,8
subwencje ogólne dla jst	20 555,8	50,5	45 320,1	22 690,6	50,1	110,4
Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	-1 877,0	6,9	-18 186,3	-16 402,5	90,2	873,9

Zgodnie z szacunkowym wykonaniem budżetu państwa za okres I-V 2009 r. deficyt stanowił 16.402,5 mln zł, a w analogicznym okresie roku 2008 deficyt budżetowy wyniósł 1.877,0 mln zł. W okresie I-V 2009 r. dochody były wyższe o 2,0%, a wydatki o 15,1% w stosunku do okresu I-V 2008 r.

W okresie pierwszych pięciu miesięcy 2009 r. deficyt budżetu państwa wyniósł 16.402,5 mln zł, podczas gdy w harmonogramie był zaplanowany na 16.418,8 mln zł. W stosunku do harmonogramu rocznego wykonano 97,7% zakładanych wydatków (mniej o 2.986,2 mln zł), natomiast 97,4% zaplanowanych dochodów (mniej o 2.969,9 mln zł).

7. Dług

7.1. Dług publiczny w 2008 roku

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP)

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP) stanowi jeden z elementów kryterium fiskalnego z Maastricht.

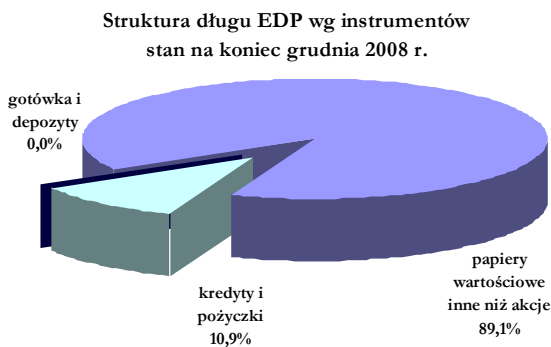
Na koniec grudnia 2008 r. dług EDP wyniósł 598,4 mld zł, w tym:

- podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym 571,3 mld zł,
- podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym 27,1 mld zł,
- podsektor funduszy ubezpieczeń społecznych nie był zadłużony.

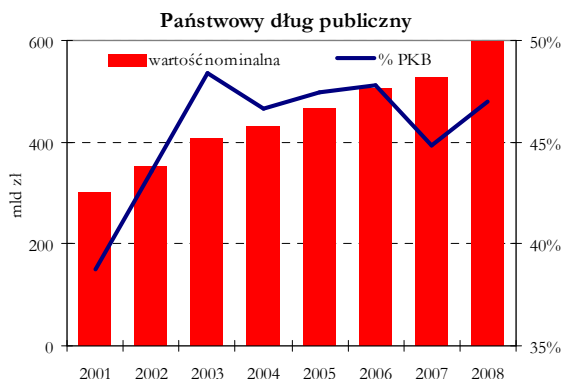
W porównaniu z końcem grudnia 2007 r. dług EDP wzrósł o 70,8 mld zł, tj. o 13,4%. Było to skutkiem spadku wartości złotego w stosunku do innych walut, w których nominowany jest zagraniczny dług jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Największy udział w zadłużeniu EDP mają dłużne papiery wartościowe. Zadłużenie z tego tytułu wyniosło na koniec grudnia 2008 r. 533,3 mld zł, zaś z tytułu kredytów i pożyczek 65,1 mld zł.

91,3% zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowiły instrumenty o terminie zapadalności powyżej jednego roku.

Państwowy dług publiczny

Na koniec grudnia 2008 r. zadłużenie sektora finansów publicznych, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora (tj. po konsolidacji), wyniosło 597,8 mld zł (wzrost o 70,4 mld zł w stosunku do końca grudnia 2007 r.). Na zadłużenie całego sektora finansów publicznych złożyło się:

- zadłużenie podsektora rządowego 566,9 mld zł - wzrost o 66,7 mld zł, tj. o 13,3%,
- zadłużenie podsektora samorządowego 28,1 mld zł - wzrost o 3,6 mld zł, tj. o 14,8%,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 2,8 mld zł - wzrost o 0,03 mld zł, tj. o 1,1% (całość zobowiązań podsektora ubezpieczeń stanowią zobowiązania wymagalne).

Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją na koniec IV kw. 2008 r. wyniosło 609,4 mld zł, w tym:

- zadłużenie podsektora rządowego 572,8 mld zł,
- zadłużenie podsektora samorządowego 33,9 mld zł,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 2,8 mld zł.

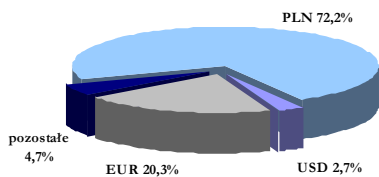
Dominujący udział w państwowym dłużnym ma zadłużenie Skarbu Państwa.

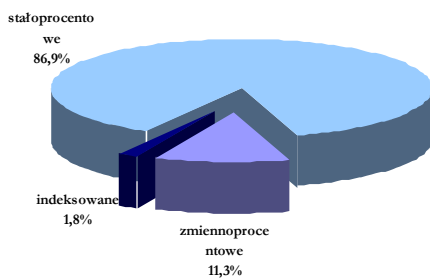
Wyszczególnienie	kryterium miejsca emisji stan na 31.XII.2008 r.		kryterium rezydenta stan na 31.XII.2008 r.	
	w mln zł	struktura w %	w mln zł	struktura w %
Państwowy dług publiczny	597.797	100,0%	597.797	100,0%
1. Dług krajowy	443.663	74,2%	397.006	66,4%
1.1. Dług z tytułu papierów wartościowych	417.957	69,9%	371.482	62,1%
1.2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	20.415	3,4%	20.415	3,4%
1.3. Pozostały dług	5.291	0,9%	5.109	0,9%
2. Dług zagraniczny	154.134	25,8%	200.791	33,6%
2.1. Dług z tytułu papierów wartościowych	121.156	20,3%	167.631	28,0%
2.2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	32.956	5,5%	32.956	5,5%
2.3. Pozostały dług	22	0,0%	204	0,0%

7.2. Dług Skarbu Państwa na koniec III 2009 r.

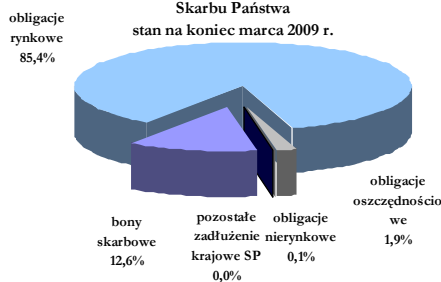
Struktura walutowa zadłużenia Skarbu Państwa
stan na koniec marca 2009 r.

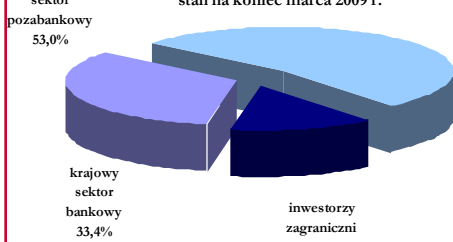
Struktura zadłużenia Skarbu Państwa wg rodzaju oprocentowania
stan na koniec marca 2009 r.

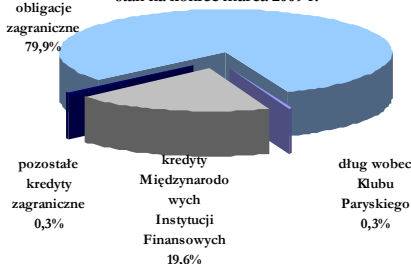
Struktura przedmiotowa krajowego zadłużenia Skarbu Państwa
stan na koniec marca 2009 r.

Struktura podmiotowa zadłużenia krajowego Skarbu Państwa
stan na koniec marca 2009 r.

Struktura przedmiotowa zagranicznego zadłużenia Skarbu Państwa
stan na koniec marca 2009 r.

Dług Skarbu Państwa

Dominujący udział w państwowym długu publicznym ma zadłużenie Skarbu Państwa (94,6% według stanu na koniec grudnia 2008 r.). Na koniec marca 2009 r. zadłużenie Skarbu Państwa wyniosło 601.073 mln zł, w tym z tytułu: skarbowych papierów wartościowych, emitowanych w kraju i zagranicą łącznie 567.431 mln zł (tj. 94,4%), kredytów zagranicznych 33.494 mln zł (5,6%) oraz pozostałego zadłużenia 148 mln zł (0,02%). W porównaniu z końcem grudnia 2008 r. zadłużenie Skarbu Państwa wzrosło o 31.127 mln zł, tj. o 5,5%. Było to skutkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu oraz dalszą deprecjacją złotego w stosunku do innych walut, w których nominowany jest zagraniczny dług SP.

	XII'08		III'09		zmiana III'09 – XII'08	
	w mln zł	struktura (w %)	w mln zł	struktura (w %)	w mln zł	w %
Dług Skarbu Państwa	569.946	100,0%	601.073	100,0%	31.127	5,5%
<i>kryterium miejsca emisji</i>						
dług krajowy	420.202	73,7%	434.259	72,2%	14.057	3,3%
dług zagraniczny	149.744	26,3%	166.814	27,8%	17.070	11,4%
<i>kryterium rezydenta</i>						
dług krajowy	373.545	65,5%	385.984	64,2%	12.439	3,3%
dług zagraniczny	196.401	34,5%	215.089	35,8%	18.688	9,5%

Struktura zadłużenia Skarbu Państwa

- Na zadłużenie krajowe Skarbu Państwa składają się przede wszystkim zobowiązania z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych. Instrumenty rynkowe stanowiły na koniec marca 2009 r. 98,0%, w tym obligacje 85,4% (na koniec grudnia 2008 r. udziały te wynosiły odpowiednio 97,9% i 85,9%).
- W strukturze zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa dominującą pozycję stanowiły obligacje skarbowe (79,9%). Udział kredytów zagranicznych ukształtował się na poziomie 20,1%. Wśród kredytów największy udział miały zobowiązania wobec Europejskiego Banku Inwestycyjnego (64,4% wszystkich kredytów zagranicznych), oraz wobec Banku Światowego (29,4%). Po spłacie w marcu br. ostatniej raty tzw. opcji B (683 mln EUR), w ramach Klubu Paryskiego pozostały tylko zobowiązania wobec Japonii, które stanowią 1,2% wartości wszystkich kredytów zagranicznych.
- Zgodnie ze strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych na lata 2009-11 podstawowym rynkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest krajowy rynek finansowy, w związku z czym na koniec marca br. 72,2% zadłużenia SP stanowiły zobowiązania w walucie krajowej. 20,3% zadłużenia nominowane było w EUR. Pozostałe waluty to USD, CHF, JPY oraz GBP.
- W pierwszym kwartale br. odnotowano wzrost (o 9.481 mln zł, tj. o 7,0%) zadłużenia Skarbu Państwa wobec krajowego sektora bankowego, które wyniosło na koniec marca 145.085 mln zł. Wzrosło także (o 1.365 mln zł, tj. o 0,6%) zadłużenie wobec podmiotów należących do krajowego sektora pozabankowego i wyniosło 230.088 mln zł (w tym portfele: funduszy emerytalnych stanowiły 46,9%, towarzystw ubezpieczeniowych - 29,6% oraz funduszy inwestycyjnych - 10,1%). Zaangażowanie inwestorów zagranicznych w krajowym długu SP wzrosło w porównaniu z końcem grudnia 2008 r. o 3.211 mln zł, tj. o 5,7% do poziomu 59.087 mln zł.

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa

- W pierwszym kwartale br. spadł udział zobowiązań o zapadalności do 1 roku - spadek z 19,7% do 16,9%. Na zmianę wpływ miała głównie wykup dwóch emisji zagranicznych o wartości 1,5 mld EUR, 400 mln CHF oraz wyżej wspomniana spłata zobowiązań wobec Klubu Paryskiego.
- Wzrost zobowiązań w przedziałach od 1 do 3 lat oraz od 3 do 5 lat jest spowodowany głównie zbliżającymi się terminami wykupu kolejnych serii obligacji.
- Wzrost zobowiązań w ostatnim przedziale zapadalności jest wynikiem kontynuacji sprzedaży obligacji długoterminowych.
- Średnia zapadalność długu SP wyniosła 5,39 lat (w tym długu krajowego 4,14). Według stanu na koniec XII 2008 r. wartości te wyniosły odpowiednio 5,27 i 4,23 lat.

	XII'08		III'09		zmiana III'09 – XII'08	
	w mln zł	struktura (w %)	w mln zł	struktura (w %)	w mln zł	w %
Łącznie spw i kredyty	569.166	100,0%	600.925	100,0%	31.758	5,6%
do 1 roku (włącznie)	112.051	19,7%	101.715	16,9%	-10.336	-9,2%
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	142.363	25,0%	153.658	25,6%	11.295	7,9%
od 3 lat do 5 lat (włącznie)	100.138	17,6%	110.016	18,3%	9.878	9,9%
powyżej 5 lat	214.614	37,7%	235.535	39,2%	20.921	9,7%

ANEKS STATYSTYCZNY

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

	jedm.	2007	2008	2008				2009
				IQ	IIQ	IIIQ	IVQ	IQ
PROCESY REALNE								
PKB	%	106,7	104,8	106,0	105,8	104,8	102,9	100,8
Eksport	%	109,1	105,8	111,1	108,5	107,1	97,4	85,4
Import	%	113,6	106,2	111,5	108,5	105,9	99,7	82,4
Popyt krajowy	%	108,6	105,0	106,2	106,0	104,3	103,6	99,0
Spożycie	%	104,7	104,1	104,0	103,9	104,0	104,6	103,9
- indywidualne	%	105,0	105,4	105,6	105,5	105,1	105,2	103,3
- publiczne	%	103,7	100,0	98,2	98,8	100,0	103,0	106,1
Akumulacja	%	123,7	107,7	117,4	113,9	105,6	101,5	76,2
- nakłady brutto na środki trwale	%	117,6	107,9	115,7	115,2	103,5	103,5	101,2
PKB w cenach bieżących	mld zł	1 175	1 267	295	310	312	349	314,5
Produkcja sprzedana przemysłu *	%	111,2	103,5	108,5	108,5	103,3	94,8	90,0
Produkcja budowlano-montażowa *	%	116,5	112,9	114,8	120,1	111,9	107,4	103,1
CENY								
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych	%	102,5	104,2	104,1	104,3	104,7	103,8	103,3
Dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu	%	102,3	102,6	103,0	102,5	102,1	102,5	105,0
Deflator PKB	%	103,9	102,9	103,4	103,7	102,5	102,1	104,7
WYNAGRODZENIA								
Dynamika realna:								
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	%	105,3	105,7	105,8	107,0	104,9	102,9	103,3
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	%	106,6	105,6	107,0	107,5	105,4	103,1	102,9
Przeciętna emerytura i renta								
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	%	100,5	104,8	100,4	106,0	105,9	106,8	106,8
- rolników indywidualnych	%	98,9	101,1	98,1	102,1	101,7	102,6	103,2
RYNEK PRACY								
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej**	%	104,7	·	104,3	103,9	103,5	102,9	·
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	%	104,7	104,8	106,0	105,1	104,6	103,6	100,1
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	1 747	1 474	1 702	1 455	1 377	1 474	1 759
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	11,2	9,5	10,9	9,4	8,9	9,5	11,2
KURS WALUTOWY								
PLN/USD (średnio w okresie)	PLN	2,77	2,41	2,39	2,18	2,20	2,86	3,44
PLN/EUR (średnio w okresie)	PLN	3,78	3,52	3,58	3,41	3,31	3,78	4,49
STOPY PROCENTOWE								
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym								
- operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	4,4	5,7	5,3	5,8	6,0	5,8	4,4
BILANS PŁATNICZY NA BAZIE TRANSAKcji								
Rachunek obrotów bieżących	mln EUR	-14 586	-19 613	-4 727	-5 401	-4 361	-5 124	-79
Saldo obrotów towarowych	mln EUR	-12 369	-16 538	-3 241	-4 218	-4 356	-4 723	-502
Saldo obrotów bieżących do PKB	%	-4,7	-5,5	-5,0	-5,2	-5,3	-5,5	-4,1
Zmiana oficjalnych aktywów rezerwowych ("-" przyrost)	mln EUR	-9 380	2 517	-5 629	-3 667	3 751	8 062	-2 003
Dynamika nominalna:								
- eksport (EUR)	%	113,4	112,7	121,2	119,8	119,5	92,5	77,1
- import (EUR)	%	119,5	114,9	122,5	121,7	122,6	95,6	71,1

* dane roczne dla przemysłu i budownictwa do 2007 r. dla pełnej zbiorowości; dane roczne od 2008 r. dla zbiorowości podmiotów zatrudniających powyżej 9 osób;

** dane kwartalne nie obejmują pełnej zbiorowości (bez jednostek małych);

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg. sprawozdawczości krajowej)

	jedn.	XII 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008	VI 2008	VII 2008	VIII 2008	IX 2008	X 2008	XI 2008	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009
BUDŻET PAŃSTWA																	
Dochody	mln zł	20 683	22 655	20 649	21 356	25 959	18 208	18 879	23 182	22 109	19 381	21 425	21 207	18 537	27 744	19 011	18 972
Podatkowe	mln zł	18 123	21 092	17 383	18 439	20 910	16 735	15 682	18 306	18 160	17 121	19 724	19 678	16 270	25 675	13 783	16 257
Niepodatkowe	mln zł	2 146	1 233	1 478	1 152	1 838	944	2 209	2 214	2 408	1 860	1 345	918	1 711	1 853	988	1 349
Środki z Unii Europejskiej	mln zł	413	330	1 787	1 766	3 211	528	989	2 661	1 542	400	356	612	557	216	4 241	1 366
Wydatki	mln zł	30 614	18 248	25 193	19 416	27 208	20 639	20 383	22 546	19 682	23 288	28 686	24 695	27 911	24 826	27 180	24 941
Bieżące	mln zł	6 746	2 884	4 097	3 981	4 310	3 776	3 676	4 037	4 765	4 268	3 930	4 472	4 312	4 364	4 819	4 406
Majątkowe	mln zł	6 362	148	222	374	583	693	940	1 041	919	1 129	1 677	1 933	5 262	2 423	423	685
Obsługa długu publicznego	mln zł	2 119	1 924	1 037	1 610	3 653	2 851	1 043	1 175	1 383	2 328	4 544	2 370	1 198	2 549	1 101	3 667
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	1 305	1 229	1 751	1 215	961	618	527	464	590	670	1 656	1 002	1 540	1 159	2 737	1 246
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	mln zł	3 664	1 041	3 366	1 901	3 737	1 581	1 398	1 335	478	1 055	1 947	1 225	6 102	946	3 661	1 557
Pozostałe	mln zł	10 418	11 022	14 720	10 335	13 963	11 120	12 800	14 494	11 548	13 837	14 931	13 693	9 497	13 384	14 438	13 381
Wynik	mln zł	-9 931	4 407	-4 544	1 940	-1 249	-2 431	-1 504	636	2 427	-3 907	-7 261	-3 488	-9 373	2 918	-8 169	-5 969

	jedn.	I-XII 2007	I 2008	I-II 2008	I-III 2008	I-IV 2008	I-V 2008	I-VI 2008	I-VII 2008	I-VIII 2008	I-IX 2008	I-X 2008	I-XI 2008	I-XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009
BUDŻET PAŃSTWA																	
Dochody	mln zł	236 368	22 655	43 304	64 659	90 619	108 826	127 706	150 888	172 997	192 378	213 803	235 010	253 547	27 744	46 755	65 727
Podatkowe	mln zł	206 385	21 092	38 475	56 914	77 824	94 559	110 241	128 547	146 707	163 828	183 552	203 230	219 499	25 675	39 458	55 715
Niepodatkowe	mln zł	22 448	1 233	2 711	3 863	5 701	6 645	8 854	11 068	13 476	15 336	16 681	17 598	19 309	1 853	2 841	4 190
Środki z Unii Europejskiej	mln zł	7 534	330	2 117	3 883	7 094	7 622	8 611	11 273	12 814	13 214	13 570	14 182	14 739	216	4 456	5 822
Wydatki	mln zł	252 324	18 248	43 441	62 857	90 064	110 703	131 087	153 632	173 315	196 602	225 288	249 983	277 893	24 826	52 006	76 947
Bieżące	mln zł	45 490	2 884	6 981	10 961	15 271	19 047	22 723	26 759	31 524	35 792	39 722	44 194	48 506	4 364	9 184	13 589
Majątkowe	mln zł	13 260	148	370	744	1 327	2 020	2 959	4 000	4 919	6 048	7 725	9 658	14 920	2 423	2 846	3 531
Obsługa długu publicznego	mln zł	27 500	1 924	2 961	4 571	8 224	11 075	12 118	13 294	14 676	17 004	21 548	23 918	25 117	2 549	3 650	7 317
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	10 629	1 229	2 980	4 196	5 157	5 775	6 302	6 766	7 357	8 026	9 683	10 684	12 224	1 159	3 896	5 142
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	mln zł	17 582	1 041	4 407	6 308	10 045	11 626	13 024	14 359	14 837	15 893	17 839	19 065	25 167	946	4 607	6 164
Pozostałe	mln zł	137 863	11 022	25 742	36 077	50 040	61 161	73 960	88 454	100 002	113 839	128 771	142 464	151 961	13 384	27 822	41 203
Wynik	mln zł	-15 956	4 407	-137	1 803	554	-1 877	-3 381	-2 745	-317	-4 225	-11 485	-14 973	-24 346	2 918	-5 251	-11 220

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH

SKONSOLIDOWANY SZCZEBEL CENTRALNY (wg. metodologii GFSM2001 opracowanej przez MFV)

	jedn.	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008	VI 2008	VII 2008	VIII 2008	IX 2008	X 2008	XI 2008	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	33 377	30 987	32 317	37 179	29 746	30 549	33 004	32 187	31 033	33 054	32 701	32 322	41 101	28 422	32 095
Podatki	mln zł	21 220	17 533	18 598	21 055	16 865	15 816	18 445	18 286	17 278	19 892	19 829	16 591	25 856	13 990	16 509
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	10 759	12 240	11 644	11 983	11 667	12 179	11 840	11 487	11 666	11 753	11 640	12 827	11 504	13 142	13 109
Pozostałe	mln zł	1 398	1 214	2 075	4 141	1 214	2 554	2 719	2 414	2 089	1 409	1 232	2 904	3 741	1 290	2 477
Płatności kasowe na działalność operacyjną	mln zł	29 356	34 697	32 547	37 276	32 248	32 017	34 173	30 562	35 724	37 667	33 792	41 317	33 784	39 316	41 302
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	1 109	3 290	3 160	2 627	2 657	2 634	2 632	2 565	2 706	2 682	2 771	4 188	1 374	3 879	3 523
Nabycie towarów i usług	mln zł	794	793	1 088	1 660	1 045	1 294	1 328	936	1 173	1 687	1 368	2 437	2 881	1 031	1 340
Odsetki	mln zł	1 969	1 083	3 010	3 665	3 146	1 013	1 187	1 396	2 552	4 405	2 672	1 144	2 516	1 069	3 643
Zasilki socjalne	mln zł	14 908	14 720	13 701	17 438	13 773	15 825	17 918	14 010	17 631	16 821	14 126	18 417	14 956	16 605	19 307
Pozostałe	mln zł	10 576	14 811	11 588	11 886	11 627	11 251	11 108	11 655	11 662	12 072	12 855	15 131	12 057	16 732	13 489
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	mln zł	4 021	-3 710	-230	-97	-2 502	-1 468	-1 169	1 625	-4 691	-4 613	-1 091	-8 995	7 317	-10 894	-9 207
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	455	476	857	880	1 135	1 734	1 333	250	1 075	2 555	2 130	5 279	2 019	748	884
Wynik	mln zł	3 566	-4 186	-1 087	-977	-3 637	-3 202	-2 502	1 375	-5 766	-7 168	-3 221	-14 274	5 298	-11 642	-10 091

21

	jedn.	I 2008	I-II 2008	I-III 2008	I-IV 2008	I-V 2008	I-VI 2008	I-VII 2008	I-VIII 2008	I-IX 2008	I-X 2008	I-XI 2008	I-XII 2008	I 2009	I-II 2009	I-III 2009
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	33 377	64 364	96 681	133 860	163 606	194 155	227 159	259 346	290 379	323 433	356 134	388 456	41 101	69 523	101 618
Podatki	mln zł	21 220	38 753	57 351	78 406	95 271	111 087	129 532	147 818	165 096	184 988	204 817	221 408	25 856	39 846	56 355
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	10 759	22 999	34 643	46 626	58 293	70 472	82 312	93 799	105 465	117 218	128 858	141 685	11 504	24 646	37 755
Pozostałe	mln zł	1 398	2 612	4 687	8 828	10 042	12 596	15 315	17 729	19 818	21 227	22 459	25 363	3 741	5 031	7 508
Płatności kasowe na działalność operacyjną	mln zł	29 356	64 053	96 600	133 876	166 124	198 141	232 314	262 876	298 600	336 267	370 059	411 376	33 784	73 100	114 402
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	1 109	4 399	7 559	10 186	12 843	15 477	18 109	20 674	23 380	26 062	28 833	33 021	1 374	5 253	8 776
Nabycie towarów i usług	mln zł	794	1 587	2 675	4 335	5 380	6 674	8 002	8 938	10 111	11 798	13 166	15 603	2 881	3 912	5 252
Odsetki	mln zł	1 969	3 052	6 062	9 727	12 873	13 886	15 073	16 469	19 021	23 426	26 098	27 242	2 516	3 585	7 228
Zasilki socjalne	mln zł	14 908	29 628	43 329	60 767	74 540	90 365	108 283	122 293	139 924	156 745	170 871	189 288	14 956	31 561	50 868
Pozostałe	mln zł	10 576	25 387	36 975	48 861	60 488	71 739	82 847	94 502	106 164	118 236	131 091	146 222	12 057	28 789	42 278
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	mln zł	4 021	311	81	-16	-2 518	-3 986	-5 155	-3 530	-8 221	-12 834	-13 925	-22 920	7 317	-3 577	-12 784
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	455	931	1 788	2 668	3 803	5 537	6 870	7 120	8 195	10 750	12 880	18 159	2 019	2 767	3 651
Wynik	mln zł	3 566	-620	-1 707	-2 684	-6 321	-9 523	-12 025	-10 650	-16 416	-23 584	-26 805	-41 079	5 298	-6 344	-16 435

SKONSOLIDOWANY SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (wg. metodologii GFSM2001)

	jedn.	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Dochody	mln zł	313 396	324 175	347 171	379 389	413 266	462 257
Podatki	mln zł	162 992	168 488	181 676	203 666	228 039	269 492
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	103 445	108 066	113 750	120 839	128 887	140 422
Pozostałe	mln zł	46 959	47 621	51 745	54 884	56 340	52 343
Wydatki	mln zł	349 177	367 043	389 883	409 241	435 690	461 284
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	86 573	89 637	94 205	98 870	104 345	112 867
Nabycie towarów i usług	mln zł	47 344	49 965	53 404	55 605	60 855	69 163
Odsetki	mln zł	24 271	25 439	25 744	27 523	25 888	24 145
Zasilki socjalne	mln zł	154 927	161 356	169 518	170 946	183 471	190 261
Pozostałe	mln zł	36 062	40 646	47 012	56 297	61 131	64 848
Saldo operacyjne netto	mln zł	-35 781	-42 868	-42 712	-29 852	-22 424	973
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	5 498	6 278	8 953	12 492	17 090	21 955
Wierzytelności/zobowiązania netto	mln zł	-41 279	-49 146	-51 665	-42 344	-39 514	-20 982

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg. ESA'95)

SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH											
		IIIQ 2006	IVQ 2006	IQ 2007	IIQ 2007	IIIQ 2007	IVQ 2007	IQ 2008	IIQ 2008	IIIQ 2008	IVQ 2008
Dochody	mld zł	108,5	114,6	109,3	119,0	117,8	126,7	115,0	122,7	124,2	136,3
Podatkowe	mld zł	60,9	65,7	58,6	67,8	66,0	75,0	64,8	69,2	74,8	80,9
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	31,8	31,9	35,2	34,6	34,1	36,7	35,0	35,2	34,0	40,2
Pozostałe	mld zł	15,7	16,9	15,5	16,6	17,8	14,9	15,2	18,3	15,4	15,2
Wydatki	mld zł	116,0	127,4	116,6	124,1	121,8	132,5	124,1	132,4	132,1	159,3
Zużycie pośrednie	mld zł	25,6	26,3	28,3	28,6	26,6	29,7	27,8	30,8	29,7	36,4
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	15,0	16,8	16,7	18,9	17,7	16,6	20,6	19,5	19,4	19,2
Wydatki socjalne	mld zł	45,9	46,0	48,7	49,8	48,1	44,0	52,5	51,5	51,6	52,5
Odsetki	mld zł	5,7	7,2	5,9	8,2	5,9	7,2	5,3	8,3	5,6	9,0
Nakłady brutto na środki trwałe	mld zł	9,8	20,2	4,3	8,8	11,3	23,7	4,3	10,4	13,1	31,0
Pozostałe	mld zł	14,0	10,8	12,6	9,8	12,2	11,2	13,5	11,9	12,7	11,2
Wynik	mld zł	-7,5	-12,8	-7,3	-5,1	-4,0	-5,8	-9,0	-9,7	-7,9	-23,0
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Dochody	mld zł	269,0	283,3	301,2	317,1	323,6	341,4	384,5	423,2	472,8	498,4
Podatkowe	mld zł	142,1	147,5	149,4	162,8	166,6	178,1	202,3	230,1	267,8	290,1
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	91,4	96,3	104,4	104,6	107,9	114,0	121,1	129,1	140,6	144,5
Pozostałe	mld zł	35,5	39,5	47,4	49,7	49,0	49,2	61,2	64,1	64,4	63,8
Wydatki	mld zł	284,4	305,8	341,2	357,6	376,4	394,1	426,9	464,4	495,0	547,9
Zużycie pośrednie	mld zł	40,4	44,3	47,2	49,1	50,9	53,5	57,3	63,6	70,0	78,8
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	67,4	75,1	83,3	87,0	90,0	93,0	98,8	104,1	113,2	124,7
Wydatki socjalne	mld zł	123,5	133,6	146,9	152,7	159,6	167,6	172,5	183,9	190,6	208,2
Odsetki	mld zł	19,7	22,5	24,3	23,4	25,1	25,5	27,5	28,1	27,2	28,1
Nakłady brutto na środki trwałe	mld zł	23,4	17,9	26,7	28,3	28,6	31,9	34,1	41,3	49,3	58,5
Pozostałe	mld zł	10,0	12,4	12,7	17,2	22,3	22,6	36,6	43,5	44,7	49,6
Spożycie ogólnospołeczne	mld zł	48,9	54,0	58,0	61,9	65,6	71,4	78,4	85,6	93,0	102,2
Spożycie indywidualne	mld zł	67,1	75,8	81,5	82,7	87,2	91,3	99,3	108,1	118,0	133,6
Wynik	mld zł	-15,4	-22,5	-40,0	-40,5	-52,8	-52,7	-42,4	-41,1	-22,2	-49,6
	%PKB	-2,3	-3,0	-5,1	-5,0	-6,3	-5,7	-4,3	-3,8	-1,9	-3,9
Wydatki wg. COFOG	mld zł	-	-	-	357,6	376,4	394,1	426,2	464,3	493,1	-
Działalność ogólnopaństwowa	mld zł	-	-	-	48,5	52,8	58,1	61,5	64,0	64,8	-
Obrona narodowa	mld zł	-	-	-	10,3	9,9	9,3	10,4	12,2	16,3	-
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	mld zł	-	-	-	12,1	14,3	14,6	16,9	19,3	21,5	-
Sprawy gospodarcze	mld zł	-	-	-	28,3	28,5	31,3	37,2	46,2	53,2	-
Ochrona środowiska	mld zł	-	-	-	4,7	4,7	5,1	6,0	6,6	6,7	-
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	mld zł	-	-	-	12,4	12,2	12,8	13,9	13,0	13,2	-
Ochrona zdrowia	mld zł	-	-	-	35,2	36,2	38,4	43,5	49,1	53,5	-
Organizacja wycieczek, kultura i religia	mld zł	-	-	-	8,6	8,1	9,0	10,2	12,1	13,1	-
Edukacja	mld zł	-	-	-	49,2	51,1	52,9	60,0	63,1	66,8	-
Ochrona socjalna	mld zł	-	-	-	148,3	158,6	162,6	166,8	178,8	183,9	-

ZADŁUŻENIE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH wg EDP
ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (EDP) WG INSTRUMENTÓW

	jedn.	XII 2005	III 2006	VI 2006	IX 2006	XII 2006	III 2007	VI 2007	IX 2007	XII 2007	III 2008	VI 2008	IX 2008	XII 2008
Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych	mln zł	462 742	487 980	500 635	502 731	505 149	518 297	511 588	513 329	527 570	521 417	530 230	540 396	598 408
Gotówka i depozyty	mln zł	6	4	4	2	4	3	2	1	0	1	1	0	0
Papiery wart. inne niż akcje, bez instr. pochodnych	mln zł	388 286	416 047	429 006	432 131	437 170	450 447	448 938	452 602	469 194	466 109	476 014	487 173	533 260
krótkoterminowe	mln zł	24 179	20 614	19 254	21 473	25 329	22 056	19 408	16 651	23 381	13 825	30 625	37 012	51 295
długoterminowe	mln zł	364 106	395 433	409 752	410 657	411 841	428 391	429 530	435 950	445 813	452 284	445 389	450 161	481 965
Pożyczki, w tym:	mln zł	74 450	71 929	71 625	70 598	67 975	67 848	62 648	60 726	58 376	55 308	54 215	53 223	65 148
krótkoterminowe	mln zł	8 582	9 944	8 107	6 865	4 694	5 664	3 647	1 594	541	464	526	606	813
długoterminowe	mln zł	65 869	61 985	63 517	63 733	63 281	62 184	59 001	59 132	57 835	54 844	53 689	52 617	64 334

ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (EDP) WG PODSEKTORÓW

	jedn.	XII 2005	III 2006	VI 2006	IX 2006	XII 2006	III 2007	VI 2007	IX 2007	XII 2007	III 2008	VI 2008	IX 2008	XII 2008
Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych	mln zł	462 742	487 980	500 635	502 731	505 149	518 297	511 588	513 329	527 570	521 417	530 230	540 396	598 408
Dług sektora rządowego	mln zł	436 953	461 498	475 666	477 912	479 067	492 257	487 597	491 417	504 248	499 116	508 490	518 033	571 295
Dług sektora samorządowego	mln zł	17 919	17 360	17 509	18 777	21 871	21 178	20 885	20 938	23 322	22 302	21 740	22 363	27 113
Dług sektora ubezpieczeń	mln zł	7 870	9 121	7 460	6 041	4 211	4 863	3 105	974	0	0	0	0	0

ZADŁUŻENIE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY

	jedn.	XII 2005	III 2006	VI 2006	IX 2006	XII 2006	III 2007	VI 2007	IX 2007	XII 2007	III 2008	VI 2008	IX 2008	XII 2008
Zadłużenie sektora finansów publicznych	mln zł	466 590	490 486	502 065	503 672	506 264	517 093	511 049	511 385	527 442	520 489	529 041	538 460	597 797
Zadłużenie sektora rządowego	mln zł	439 334	463 885	476 340	478 481	477 920	490 681	484 943	488 079	500 214	495 142	504 661	513 732	566 908
Skarb Państwa	mln zł	438 416	462 974	475 292	477 290	476 552	489 102	483 646	486 836	498 963	493 997	503 375	512 416	565 462
Narodowy Fundusz Zdrowia	mln zł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	mln zł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Państwowe szkoły wyższe	mln zł	147	136	152	208	248	202	197	229	247	87	224	265	298
Jednostki badawczo-rozwojowe	mln zł	153	148	166	185	186	190	180	201	204	200	222	243	254
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	mln zł	526	543	593	689	705	723	699	719	734	798	778	646	655
Państwowe instytucje kultury	mln zł	34	33	30	38	38	38	46	49	53	41	40	37	30
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	mln zł	3	3	5	2	9	3	4	4	5	8	12	7	5
Pozostałe państwowe osoby prawne...	mln zł	55	47	102	70	181	423	170	41	8	13	10	118	203
Zadłużenie sektora samorządowego	mln zł	20 172	19 347	19 506	20 388	23 283	22 668	22 428	22 332	24 483	23 590	23 003	23 589	28 115
Jednostki samorządu terytorialnego	mln zł	17 156	16 533	16 529	17 220	19 991	19 348	18 914	19 014	21 203	20 200	19 641	20 215	24 967
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	mln zł	1	1	2	3	0	0	0	0	14	0	0	0	14
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	mln zł	2 953	2 753	2 914	3 132	3 227	3 281	3 471	3 272	3 203	3 317	3 308	3 337	3 096
Samorządowe instytucje kultury	mln zł	25	23	25	26	56	31	32	33	48	52	35	25	24
Pozostałe samorządowe osoby prawne...	mln zł	37	37	37	8	9	7	11	13	14	21	18	13	14
Zadłużenie sektora ubezpieczeń społecznych	mln zł	7 084	7 254	6 218	4 802	5 060	3 744	3 679	974	2 745	1 757	1 378	1 139	2 775
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	mln zł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	mln zł	7 084	7 254	6 218	4 802	5 060	3 744	3 679	974	2 745	1 757	1 378	1 139	2 775
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	mln zł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA (wg nominatu)									
	jedn.	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	I 2009	II 2009	III 2009
Zadłużenie Skarbu Państwa	mln zł	402 860	440 167	478 526	501 531	569 946	583 852	598 215	601 073
Dług krajowy	mln zł	291 659	315 479	352 328	380 409	420 202	423 638	426 309	434 259
obligacje rynkowe	mln zł	226 601	278 381	317 046	350 868	360 815	365 339	367 215	370 869
bony skarbowe	mln zł	46 900	24 400	25 800	22 586	50 403	49 191	49 947	54 588
obligacje oszczędnościowe	mln zł	9 054	8 620	7 205	6 319	7 897	8 022	8 061	8 395
obligacje nierynkowe	mln zł	4 333	565	483	396	307	307	307	260
pozostały dług krajowy	mln zł	4 771	3 513	1 794	240	779	779	779	148
Dług zagraniczny	mln zł	111 202	124 689	126 198	121 122	149 744	160 214	171 907	166 814
Dług z tytułu SPW	mln zł	48 462	83 862	90 639	92 254	121 156	125 210	135 216	133 320
obligacje typu Brady	mln zł	3 568	3 891	1 761	1 319	1 009	1 177	1 252	1 206
obligacje zagraniczne	mln zł	44 894	79 970	88 878	90 935	120 148	124 034	133 965	132 114
Dług z tytułu kredytów	mln zł	62 740	40 827	35 559	28 868	28 588	35 003	36 691	33 494
Klub Paryski	mln zł	50 255	25 153	17 941	10 526	3 173	3 571	3 689	418
Międzynarodowe Instytucje Finansowe	mln zł	12 033	15 261	17 378	18 153	24 997	30 964	32 526	32 620
w tym: Europejski Bank Inwestycyjny	mln zł	6 388	9 340	11 365	13 042	19 266	20 485	21 533	21 579
pozostałe	mln zł	453	413	240	188	418	468	475	455

więcej danych: <http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=5&dzial=590&cid=70515>